

Toruń, dnia 15 czerwca 2015 roku

ŚG-IV.7222.3.2014.AK

DECYZJA

Na podstawie art. 378 ust. 2 a pkt 1 oraz art. 181 ust. 1 pkt.1, art. 183 ust. 1, art. 184, art. 201, 202, 203 ust. 1, 204, 211, 218 pkt 1, 224 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1 232 ze zm.), art. 30 i art. 33 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1 235 ze zm.) w związku z § 2 ust. 1 pkt 51 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 817) i pkt 6 ppkt 8 lit. (a) załącznika do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1 169) oraz art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.), po rozpatrzeniu sprawy z wniosku przedłożonego przez
Strzelno, reprezentowanego przez pełnomocnika

orzekam:

udzielam pozwolenia zintegrowanego dla
na prowadzenie instalacji służącej do chowu drobiu
– brojlera kurzego - Fermy Drobiu zlokalizowanej w miejscowości Młyny, gmina Strzelno, powiat mogileński i określam warunki prowadzenia działalności związanej z eksploatacją przedmiotowej instalacji.

I. RODZAJ PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI.

Przedmiotem pozwolenia obejmuje się instalację służącą do chowu drobiu – brojlera kurzego – Fermy Drobiu zlokalizowaną w miejscowości Młyny, gmina Strzelno, powiat mogileński, województwo kujawsko-pomorskie, wchodzącą w skład
która zgodnie z klasyfikacją podaną w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 r. w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1 169) określona jest w punkcie 6 ppkt 8 lit. (a) jako „chów lub hodowla drobiu o więcej niż 40 000 stanowisk dla drobiu”.

Instalacja zaliczana jest również do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 817 ze zm.): § 2 ust. 1 pkt 51 „chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP – przy czym za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza); współczynniki przeliczeniowe sztuk zwierząt na DJP są określone w załączniku do rozporządzenia”.

Zgodnie z ewidencją gruntów Ferma Drobiu zlokalizowana jest na terenie działki o numerze ewidencyjnym 11 obręb Młyny nr 0016, gmina Strzelno o powierzchni 3,7500 ha, zapisanej w księdze wieczystej KW BY1M/00031292/7. Prowadzący instalację posiada tytuł prawny do nieruchomości – właściciel gruntów.

Działka zlokalizowana jest na terenie o charakterze „rolniczym” w sąsiedztwie użytków rolnych i w znacznym oddaleniu od zwartej zabudowy mieszkaniowej wsi Młyny. Bezpośrednie sąsiedztwo terenu Fermy Drobiu stanowią:

- od strony północnej: torfowiska, rów melioracyjny, pola uprawne,
- od strony wschodniej: pola uprawne,
- od strony południowej: droga powiatowa (05829) Miradz-Młyny, za nią i (Ferma Drobiu z obsadą 520 DJP),
- od strony południowo-zachodniej: pola uprawne, w odległości około 100 m od granicy działki pojedyncza zabudowa zagrodowa,
- od strony południowo-wschodniej: pola uprawne, w odległości około 100 m pojedyncza zabudowa zagrodowa,
- od strony zachodniej: pola uprawne.

Najbliższa zabudowa mieszkaniowa lub obiekty użyteczności publicznej znajdują się:

- od strony południowej: Prowadzącego instalację (Ferma Drobiu z obsadą 520 DJP) wraz z budynkiem mieszkalnym właściciela około 85 m od południowej granicy działki,
- od strony południowo-zachodniej w odległości około 100 m od granicy działki budynki mieszkalne jednorodzinne wchodzące w skład zabudowy zagrodowej,
- od strony południowo-wschodniej w odległości około 100 m budynki mieszkalne jednorodzinne wchodzące w skład zabudowy zagrodowej.

Przedmiotowa instalacja zlokalizowana jest na obszarze, dla którego nie ma sporządzonego Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego.

Przedmiotowa instalacja należy do instalacji nowo budowanych, której zgodnie z art. 201 ust 1 i ust 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1 232 ze zm.) funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości. Wobec powyższego, zgodnie z art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1 235 ze zm.) wymagana jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym, zgodnie z art. 184 ust. 4 pkt 4 ustawy Prawo ochrony środowiska do wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego dołączona została decyzja Burmistrza Strzelna z dnia 21 czerwca 2011 roku znak OŚ-6220-02/11 o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na: budowie fermy drobiu – czterech budynków inwentarskich do chowu brojlerów o obsadzie 4 x 35 000 sztuk (560 DJP), na działce nr 11, obręb Młyny, gmina Strzelno. Ponadto, do wniosku dołączono decyzję Burmistrza Strzelna z dnia 10 listopada 2011 roku znak RR.6730.60.2011

o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie czterech kurników, budynku gospodarczego, budowie ekologicznego szamba oraz indywidualnego zjazdu z drogi powiatowej (działki nr 194) na działce o nr. ewid. 11, położonej w miejscowości Młyny, obręb Młyny, gmina Strzelno (zmienioną decyzją Burmistrza Strzelna z dnia 04 kwietnia 2012 roku znak RR.6730.60.2011) oraz decyzję Starosty Mogileńskiego z dnia 13 lipca 2012 roku znak AB.6740.155.2012 zatwierdzającą projekt budowlany i udzielającą pozwolenia na budowę.

Instalację stanowią cztery kurniki o numerach od 1 do 4 oznaczone symbolami: NR-1, NR-2, NR-3, NR-4. W przedmiotowej instalacji objętej pozwoleniem zintegrowanym położonej w miejscowości Młyny, gmina Strzelno prowadzony jest chów brojlerów kurzych metodą ściółkową na szczelnej, pełnej betonowej podłodze zgodnie z wymaganiami dobrej praktyki rolniczej, w ilości maksymalnej obsady zwierząt na jeden cykl produkcyjny 160 000 sztuk (640 DJP) kurcząt brojlerów, zgodnie z wymaganiami dotyczącymi dobrostanu zwierząt. Chów brojlerów trwa przez okres sześciu tygodni (średnio 42-45 dni) cyklu produkcyjnego i do zakończenia chowu będą one osiągać wagę około 2,3-2,5 kg. Przy czym w piątym tygodniu chowu (około 35 dnia cyklu) będzie następowała tzw. ubiórka polegająca na rozluźnieniu stada i wywozie do ubojni około 25-30% ptaków o wadze około 1,8-1,9 kg, przed właściwym zakończeniem chowu. Po zakończeniu cyklu produkcyjnego pozostałe odchowane brojlery będą sprzedawane do ubojni drobiu, kurniki zaś zostaną poddane sprzątaniu i dezynfekcji. Zgodnie z obraną technologią produkcji brojlerów, okres karencji będzie wynosił około dwóch tygodni (średnio 10-14 dni), po upływie których, wprowadzane są nowe kurczaki i cały cykl rozpoczyna się od początku. W ciągu roku realizowanych jest maksymalnie sześć powtarzających się cykli produkcyjnych. Maksymalna roczna wielkość produkcji z całej instalacji do chowu brojlerów wynosi około 2 095,2 Mg/rok.

II. RODZAJ I PARAMETRY INSTALACJI OBJĘTEJ POZWOLENIEM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PRZECIWDZIAŁANIA ZANIECZYSZCZENIOM ORAZ STOSOWANE TECHNOLOGIE W ZWIĄZKU Z PROWADZENIEM INSTALACJI.

1. Budynki produkcyjne.

W skład Fermy Drobiu wchodzi cztery budynki inwentarskie – kurniki (podstawowe obiekty stanowiące instalację IPPC) o łącznej powierzchni użytkowej 7 191,24 m² (każdy o powierzchni 1 797,81 m²) oraz łącznej powierzchni zabudowy 7 599,32 m² (każdy o powierzchni 1 899,83 m²), przeznaczone do chowu brojlerów na ściółce, wyposażone w system wentylacji mechanicznej, ogrzewania, zadawania pasz i pojenia, z wydzieloną sterownią.

Całkowita, maksymalna obsada Fermy wynosi 160 000 sztuk brojlerów tj. 640 DJP.

Obsada poszczególnych kurników

Lp.	Symbol	Obsada kurnika – liczba zwierząt w budowlach			
		Wielkość w szt.	Wielkość w DJP	Liczba w szt.	Liczba w DJP
1.	Kurnik nr 1 [NR-1]	27 202,3 szt.	108,81 DJP	40 000 szt.	160 DJP
2.	Kurnik nr 2 [NR-2]	27 202,3 szt.	108,81 DJP	40 000 szt.	160 DJP
3.	Kurnik nr 3 [NR-3]	27 202,3 szt.	108,81 DJP	40 000 szt.	160 DJP
4.	Kurnik nr 4 [NR-4]	27 202,3 szt.	108,81 DJP	40 000 szt.	160 DJP
	Razem:	108 809 szt.	435,24 DJP	160 000 szt.	640 DJP

Ferma Drobiu została zaprojektowana w 2012 roku, budowę rozpoczęto w 2013 roku, natomiast zakończenie budowy ostatnich kurników planowane jest w 2015 roku.

Budynki inwentarskie – kurniki są to budynki wolnostojące, jednokondygnacyjne, niepodpiwniczone, o wymiarach każdy (długość x szerokość x wysokość) 100,84 m x 18,84 m x 6,66 m. Konstrukcja budynków tradycyjna, murowana. Ściany zewnętrzne wykonane z bloczków z betonu komórkowego klasy 400 o grubości 42 cm bez ocieplenia. Ściany otynkowane. Dach dwuspadowy, kryty blachą trapezową Tr35 grubości 0,70 mm, ocieplony wełną mineralną o grubości 20 cm. Spadek połaci dachowych wynosi 20%. Kurniki posiadają dwa pomieszczenia: pomieszczenie chowu drobiu i pomieszczenie techniczne tzw. sterownię. Każdy z kurników wyposażony jest w instalacje technologiczne: 4 linie paszowe, 5 linii pojenia, sterowaną automatycznie wentylację nawiewno-wywiewną (wentylacja nawiewna, wentylatory wyciągowe dachowe i szczytowe), instalację elektryczną, wodociągową, kanalizacyjną oraz ogrzewanie (nagrzewnice gazowe). Każdy budynek inwentarski mieści 40 000 stanowisk dla brojlerów w systemie chowu ściółkowego na szczelnej, pełnej betonowej podłodze.

2. Budynki i urządzenia pomocnicze.

W skład instalacji IPPC wchodzi również obiekty i instalacje stanowiące infrastrukturę towarzyszącą:

- zbiorniki magazynowe na paszę: 8 silosów (o pojemności 12 Mg każdy, po 2 sztuki przy każdym kurniku),
- kontenerowa chłodnia na odpady pochodzenia zwierzęcego (sztuki padłe),
- zbiorniki bezodpływowe na ścieki pochodzące z higienizacji budynków inwentarskich: 4 sztuki (o pojemności 10 m³ każdy, po jednej sztuce przy każdym kurniku),
- zbiornik wodny do celów p.poż. o powierzchni około 1 100 m² i pojemności 2 750 m³,
- trafostacja,
- kontenerowy agregat prądotwórczy o mocy silnika 90 kW,
- instalacja kanalizacyjna kurników z przyłączami do zbiorników bezodpływowych,
- instalacja wodociągowa zasilana z zewnętrznej sieci wodociągowej,
- sieć kanalizacji deszczowej z separatorem substancji ropopochodnych,
- zbiornik na gaz płynny (propan-butan): 4 zbiorniki po 6 700 litrów każdy,
- instalacja gazowa zasilana ze zbiorników na gaz płynny,
- instalacja energetyczna zasilana z sieci zewnętrznej i awaryjnie z własnego agregatu prądotwórczego,
- instalacja oświetlenia zewnętrznego,
- utwardzone place, dojścia i dojazdy, o powierzchni zabudowy około 5 022 m²,
- 1 zbiornik bezodpływowy na ścieki bytowe o pojemności 4 m³ zlokalizowany przy budynku technicznym z częścią socjalno-biurową,
- budynek techniczny z częścią socjalno-biurową.

Pozostałe elementy zagospodarowania terenu stanowią:

- zieleń ozdobna i izolacyjna (skupiny, szpalery i aleje drzew oraz powierzchnie trawiaste),
- ogrodzenie panelowe na słupkach stalowych.

3. Technologia chowu, żywienia i pojenia drobiu.

Chów brojlerów w obiektach inwentarskich odbywa się metodą ściółkową na szczelnej, pełnej betonowej podłodze. Produkcja oparta na prowadzeniu cykli produkcyjnych trwających około 6 tygodni (średnio 42-45 dni). Pierwszym etapem produkcji brojlerów jest obsadzenie budynków inwentarskich jednodniowymi piskletami przywożonymi od dostawców zewnętrznych, które wprowadza się do budynków inwentarskich uprzednio

wygrzanych i wyłożonych ściółką grubości 15-20 cm. W cyklu chowu stosuje się żywienie fazowe. Brojlery przez okres cyklu chowu przybierają na wadze do masy 2,3 kg-2,5 kg. W trakcie cyklu około piątego tygodnia chowu następuje tzw. ubiórka polegająca na wywozie ok. 25-30% ptaków o wadze około 1,8-1,9 kg, przed właściwym zakończeniem cyklu chowu. W ciągu roku odbywa się maksymalnie 6 cykli produkcyjnych, które ze względów organizacyjnych prowadzone są równocześnie we wszystkich kurnikach (wszystkie ptaki są w podobnym wieku).

Po zakończeniu cyklu chowu drób przekazywany jest do ubojni (odbiorca zewnętrzny), a kurniki są dokładnie czyszczone i dezynfekowane. Okres przerwy technologicznej trwa na Fermie Drobii około 2. tygodni (10-14 dni), po których wprowadzane są nowe kurczęta brojlerów i cykl zaczyna się od początku.

Żywienie kurcząt odbywa się poprzez podanie im paszy. Brojlery karmione są gotowymi paszami dowożonymi na teren Fermi od zewnętrznych dostawców. Pasze dostarczane są do silosów paszowych w bezpośrednim sąsiedztwie kurników, paszowozami, z automatycznym wyładunkiem. Przeładunek zakupionej paszy do silosów paszowych przebiega w sposób hermetyczny, bezpośrednio z paszowozów do silosów. Z silosów paszociąg główny zasila w paszę kosze zasypowe linii paszowych, w których zamontowane są czujniki pojemnościowe. Zadawanie paszy jest automatyczne.

W chowie brojlerów zastosowano żywienie fazowe. Brojlerom w poszczególnych fazach wzrostu podawane są 3 rodzaje pasz: starter (prestarter), grower i finisher. Kurczęta o początkowej masie około 42 g otrzymują paszę prestarter przez 7 dni, aż do uzyskania masy ciała około 170-190 g. Następnie, pomiędzy 8. i 21. dniem cyklu, kurczęta otrzymują paszę starter, do momentu uzyskania masy ciała około 800-914 g. Pomiedzy 22. i 35. dniem cyklu młode brojlery karmione są paszą grower do momentu osiągnięcia masy ciała około 1 600-2 112 g. Dorosłym brojlerom podaje się paszę finisher do osiągnięcia końcowej masy ciała 2,3-2,5 kg tj. do około 42-go dnia zakończenia cyklu chowu. Maksymalne roczne zapotrzebowanie pasz wynosi około 3 552 Mg.

We wszystkich fazach żywieniowych brojlery mają nieograniczony dostęp do wody. Linie pojenia zasilane są wodą zimną z przyłącza wodociągowego. Woda dostarczana jest rurami do zaworów regulacyjnych środkowych poszczególnych linii pojenia. Na Fermie zastosowano system „poidła smoczkowych”. Poidła wykonane są z metalu i tworzywa sztucznego, umieszczone są poniżej przewodów dostarczających wodę. Wysoka wydajność tych poidła jest korzystna, gdyż ptaki szybko otrzymują wystarczającą ilość czystej i świeżej wody. Realizacja poidła pozwala na utrzymanie suchej ściółki.

Zastosowany system pojenia zapewnia automatyczne i kontrolowane podawanie czystej wody na linii pojenia w każdym kurniku. Wchodzące w jego skład elementy pozwalają na: odcinanie dopływu wody, pomiar ilości wypijanej przez ptaki wody, dokładne płukanie linii pojenia, a po podłączeniu dozownika – podawanie leków, szczepionek i witamin.

Przez paszociągi i linie pojenia pasza i woda rozprowadzana jest na całej powierzchni użytkowej kurnika. Po skończonym cyklu odchowu brojlera, paszociągi i linie pojenia podnoszone są na wysokość około 2,5 m za pomocą zawieszonych liniowych i wciągarki w celu mechanicznego usunięcia ściółki po odchowie.

Dla automatycznego sterowania i kontroli zużycia paszy i wody w kurnikach, oraz dla automatycznego sterowania mikroklimatem wewnątrz każdego z kurników, służą zainstalowane w pomieszczeniach obsługi komputery przemysłowe, składające się z: komputera z programem dotyczącym hodowli brojlerów, czujników temperatury, motoreduktorów sterujących wywiewem powietrza, instalacji alarmowej, przekroczenia żądanych parametrów, pomiaru ilości zużytej paszy i wody.

4. Dezynfekcja i czyszczenie budynków inwentarskich.

Po zakończeniu cyklu produkcyjnego pozostałe odchowane brojlery sprzedawane są do ubojni drobiu (odbiorca zewnętrzny), kurniki zaś zostają poddane dokładnemu czyszczeniu i dezynfekcji. Czas przerwy między cyklami produkcyjnymi wynosi około dwóch tygodni (10-14 dni), po których wprowadzane są nowe kurczęta brojlerów i cykl zaczyna się od początku.

W okresie postoju technologicznego kurniki zostają właściwie przygotowane do kolejnego cyklu produkcyjnego. Podczas postoju wykonywane są czynności zapewniające odpowiednie warunki zoohigieniczne i dobrostan brojlerów. Obejmują w szczególności:

- wybieranie obornika ładowarką,
- ręczne czyszczenie pomieszczeń prowadzone wstępnie na sucho,
- mycie zimną i gorącą wodą,
- wysychanie,
- dezynfekcja po myciu,
- nagrzewanie posadzki i ścielenie,
- oprysk po rozłożeniu ściółki (dezynfekcja, dezynsekcja, zamgławianie),
- wstawienie nowego stada.

Mycie i czyszczenie budynków inwentarskich wykonywane jest z zastosowaniem wysokociśnieniowych myjek, pozwalających na oszczędność wody.

Do czyszczenia i dezynfekcji stosowane są preparaty bakterio- i wirusobójcze, grzybobójcze i insektobójcze, głównie: TH5, Rapacid, Vircon, AgroCid 2000, CidTornax, Formalina lub zamiennie inne preparaty o podobnych właściwościach, np. Cid 20, CidClean, Kenosan Kickstart, Tornax, Agro, Aldekol, Sanitbiotec, Chloramina, Lerasept, Leracid, Juventax itp.. Preparaty te, w związku z ograniczonym stosowaniem i według zaleceń producenta, nie będą powodować zagrożeń dla środowiska.

Po zakończeniu prac wstawia się nowe stado.

5. System wentylacyjno-grzewczy.

Obiekty Fermy wyposażone są w system wentylacji mechanicznej, na który składają się wentylatory dachowe pracujące cały rok oraz pracujące w okresie letnim (interwencyjnie w trakcie upałów) wentylatory szczytowe. Są to urządzenia charakteryzujące się wysoką wydajnością, mogące bez problemu zwiększyć ilość świeżego powietrza w budynku, zapewniając tym samym zwierzętom dogodne warunki bytowania w kurniku. System wentylacji obok instalacji technologicznej kurnika (tj. ciągów paszowych, linii pojenia) stanowi istotny czynnik decydujący o chowie brojlerów. System wentylacji musi utrzymywać zadaną temperaturę w kurniku (około 20°-33°C), w zależności od dnia cyklu chowu, oraz utrzymywać wilgotność powietrza (75%). Regulacja temperatury i wilgotności odbywa się automatycznie przez regulatory i serwomotory sterujące stopniem otwarcia zaworów wentylacyjnych nawiewnych i obrotami wentylatorów wyciągowych.

System wentylacyjny każdego z kurników obejmuje w szczególności:

- nawiew powietrza: 2 ciągi zaworów wentylacyjnych nawiewnych o regulowanym stopniu otwarcia przepustnicy, które są zamontowane w podłużnych ścianach zewnętrznych kurnika (144 wloty powietrza), dodatkowo 3 zawory (żaluzje wlotowe) w ścianie szczytowej kurnika,
- wentylatory osiowe wywiewne: 18 wentylatorów dachowych (średnica 0,63 m, wydajność 12 040 m³/h) pracujących w trakcie całego chowu, dodatkowo 4 wentylatory ścienne/szczytowe (średnica 1,38 m, wydajności 41 370 m³/h) pracujące latem, w okresie największych upałów,

- sterownia mikroklimatem: regulator z nastawą temperatury i wilgotności w kurniku (regulator ACR z rozszerzeniem EPU 15), regulator przepustnic zaworów nawiewnych i serwomotor, olinowanie zaworów nawiewnych.

W ścianach wzdłuż każdego budynku produkcyjnego, 10 cm nad wlotami powietrza, zamontowane zostały 2 linie schładzania wysokociśnieniowego ze stali k.o., o długości 90 mb (każda linia).

W celu zapewnienia odpowiedniej temperatury w kurnikach, wewnątrz hal produkcyjnych podwieszono pod sufitem na wysokość 180 cm od posadzki tubowe nagrzewnice gazowe. W każdym kurniku znajdują się po cztery nagrzewnice o mocy cieplnej 90 kW każda. Czynnikiem grzewczym w nagrzewnicy jest gaz płynny propan. Wszystkie nagrzewnice (łącznie w czterech kurnikach znajduje się 16 nagrzewnic) wyposażone są w szereg zabezpieczeń, m.in.:

- czujnik temperatury – zabezpieczający przed nadmiernym przegrzaniem urządzenia. Gdy temperatura w miejscu zamontowania czujnika przekroczy 90°C przerywa dopływ prądu do elektrozaworów i odcina dopływ gazu. Na skutek tego zadziała czujnik płomienia,

- mikrowłącznik kontrolujący pracę wentylatora – w razie awarii wentylatora przerywa dopływ prądu do elektrozaworów i odcina dopływ gazu. Na skutek tego zadziała czujnik płomienia,

- czujnik płomienia – w przypadku zaniku płomienia układ sterowania przez kilka sekund próbuje ponownie uruchomić nagrzewnice podając iskrę na elektrodę zapalającą.

6. Produkcja i zagospodarowanie obornika.

Na Fermie Drobiu zastosowano ściółkową metodę utrzymania brojlerów w kurnikach, która wiąże się z wytwarzaniem obornika (zużyta ściółka wraz z pomiotem kurzym), okresowo usuwanego z kurników w trakcie przerw między cyklami produkcyjnymi.

Materiał ściółkowy stanowi rozdrobniona słoma, zamiennie mogą być stosowane drewniane wiórki lub trociny. Maksymalne zużycie słomy wynosi łącznie 480 Mg/rok. Zakładając, że średnia produkcja odchodów od brojlerów – pomiotu kurzego, na stanowisko wynosi 0,018 Mg/rok/stanowisko (przy uwzględnieniu średniorocznej obsady zgodnie z planami nawożenia) - całkowita masa odchodów – pomiotu kurzego wytwarzanego na Fermie Drobiu w ciągu roku wynosi 1 960 Mg/rok. Wytwarzany pomiot kurzy stanowi wartościowy nawóz naturalny, w związku z czym celowe jest jego stosowanie w celach rolniczych do nawożenia gleb. Nawozy organiczne, poprawiają właściwości gleby, jej strukturę, a więc stosunki wodne i powietrzne, stwarzając lepsze warunki dla rozwoju mikroorganizmów glebowych. Przyczyniają się do utrzymania stałego poziomu próchnicy w glebie przeciwdziałając jej ubytkowi.

W ciągu roku masa wytwarzanego obornika wynosi ogółem około 2 440 Mg/rok (masa zużytej ściółki + masa pomiotu kurzego).

Podmiot, który prowadzi chów lub hodowlę drobiu powyżej 40 000 stanowisk posiada zgodnie z art. 18 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 10 lipca 2007 roku o nawozach i nawożeniu plan nawożenia opracowany zgodnie z zasadami dobrej praktyki rolniczej, na podstawie składu chemicznego nawozów oraz potrzeb pokarmowych roślin i zasobności gleb.

Powstający na Fermie Drobiu obornik będzie w całości wykorzystywany jako nawóz naturalny. W związku z powyższym, prowadzący instalację będzie postępował zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 lipca 2007 roku o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1 033 ze zm.).

Na Fermie Drobiu, bezpośrednio po zakończeniu cyklu hodowlanego, tj. 6 razy w roku, w trakcie czyszczenia kurników powstały obornik będzie po kolei z każdego kurnika w całości bezpośrednio wywożony do dalszego zagospodarowania. W trakcie transportu, skrzynie i przyczepy rolnicze będą przykrywane szczelną plandeką w celu zapobiegania

emisji substancji złownnych na etapie wywozu. Wytworzony obornik będzie wykorzystywany jako nawóz naturalny i w całości będzie zbywany innym gospodarstwom rolnym do bezpośredniego, rolniczego wykorzystania jako nawóz naturalny, na podstawie zawartych umów w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Umowę strony będą przechowywać co najmniej 8 lat od dnia jej zawarcia.

Nabywca nawozu naturalnego, zbytego przez prowadzącego instalację, jest zobowiązany opracować w terminie 30 dni od dnia zawarcia umowy plan nawożenia, spełniający wymagania określone w ustawie o nawozach i nawożeniu, jednak nie później niż do dnia rozpoczęcia stosowania nawozu naturalnego. Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza wydaje opinię o planie nawożenia.

Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska może wydać decyzję o wstrzymaniu prowadzenia chowu lub hodowli zwierząt, jeżeli podmiot prowadzący chów lub hodowlę nie posiada pozytywnie zaopiniowanego planu nawożenia. Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska może również, w drodze decyzji, wstrzymać prowadzenie chowu lub hodowli zwierząt, jeżeli nawozy naturalne są stosowane niezgodnie z pozytywnie zaopiniowanym planem nawożenia.

W związku z powyższym właściciel Fermi zawrze umowy na odbiór obornika z odbiorcami, posiadającymi powierzchnię pól zabezpieczającą na zagospodarowanie całości powstającego obornika z Fermi.

Stosowanie nawozów naturalnych odbywać się będzie stosownie do corocznie opracowywanych planów nawożenia podlegających zaopiniowaniu przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą tak, aby ładunek azotu nie przekroczył maksymalnej dopuszczalnej ilości wynoszącej 170 kg azotu (N) w czystym składniku na 1 ha użytków rolnych w nawozach naturalnych, co odpowiada wg. Unijnej Dyrektywy Azotanowej rocznej dawce obornika w ilości do 40 Mg/ha.

Obornik stosowany będzie na polach w optymalnych terminach agrotechnicznych na zasadach określonych w przepisach ustawy o nawozach i nawożeniu oraz Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, ze szczególnym uwzględnieniem nie stosowania nawozów w okresie zimowym (od początku grudnia do końca lutego). Obornik nie będzie magazynowany czasowo na Fermie, jego wywóz będzie następował bezpośrednio w trakcie czyszczenia kurników. Miejsca załadunki i rozładunku obornika muszą zabezpieczać środowisko gruntowo-wodne przed możliwością skażenia.

Nawozy naturalne nie mogą być aplikowane na pola, kiedy ziemia jest nasyciona wodą, zalana, zamarznięta lub pokryta śniegiem. Ponadto nawozów nie aplikuje się na stromo pochyłonych polach oraz na obszarach przylegających do jakiegokolwiek cieków wodnego.

7. Gospodarka wodno-ściekowa.

7.1. Zapotrzebowanie wody.

Zaopatrzenie Fermi Drobiu w wodę odbywa się na poborze z zewnętrznej gminnej sieci wodociągowej. Woda dostarczana jest na podstawie pisemnie zawartej umowy z przedsiębiorstwem wodociągowym – Zarządem Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Strzelnie.

Woda pobierana jest na cele technologiczne instalacji do hodowli drobiu (pojenie utrzymywanych zwierząt oraz mycie i dezynfekcja kurników), cele socjalno-bytowe pracowników Fermi oraz zabezpieczenie przeciwpożarowe.

Pomiar zużycia wody następuje na wodomierzu zlokalizowanym w studni wodomierzowej na przyłączy. Ponadto, każdy budynek inwentarski posiada wodomierz w pomieszczeniu technicznym (sterowni), przeznaczony do rejestrowania wody zużywanej na potrzeby technologiczne.

W celu zabezpieczenia przed brakiem wody w przypadku awarii gminnego wodociągu planowane jest wykonanie na Fermie przyłącza z sąsiedniego | , eksploatującego własne ujęcie wód podziemnych.

Roczne zużycie wody wodociągowej dla potrzeb całej instalacji wynosi 12 107 m³/rok.

a) Zapotrzebowanie wody na cele socjalno-bytowe.

Obsługą Fermi zajmuje się 1 osoba.

$$Q_{\text{śrd}} = 0,1 \text{ m}^3/\text{d}$$
$$Q_r = 31 \text{ m}^3/\text{r}$$

b) Zapotrzebowanie wody na cele technologiczne

- pojenie drobiu

$$Q_{\text{śrd}} = 44,4 \text{ m}^3/\text{d}$$
$$Q_r = 11\,200 \text{ m}^3/\text{r}$$

- mycie i czyszczenie kurników

$$Q_{\text{śrd}} = 3,2 \text{ m}^3/\text{d}$$
$$Q_r = 192 \text{ m}^3/\text{r}$$

- schładzanie kurników

$$Q_{\text{śrd}} = 7,6 \text{ m}^3/\text{d}$$
$$Q_r = 684 \text{ m}^3/\text{r}$$

7.2. Zrzuty ścieków.

a) Ścieki bytowe.

Ścieki bytowe powstają z umywalek w pomieszczeniach technicznych kurników, służących do mycia rąk przed wejściem do hali produkcyjnej i po wyjściu z niej oraz z jednego ustępu w kurniku NR-1. Docelowo ścieki bytowe będą powstawać w węzłach sanitarnych planowanego zaplecza socjalnego Fermi, wyposażonego w zlewy, umywalki, natryski i ustępy – planowany budynek techniczny z częścią socjalno-biurową (II etap inwestycji). Ścieki bytowe powstają niezależnie od warunków pracy instalacji produkcyjnej. Ilość ścieków bytowych określa się na podstawie bilansu zużycia wody na cele socjalno-bytowe, przy czym ilość ścieków bytowych z budynku gospodarczego z częścią socjalną stanowi 95% zużycia wody na cele socjalno-bytowe.

Ścieki bytowe z kurników (woda szara z umywalek w pomieszczeniach gospodarczych) odprowadzane są poprzez instalację kanalizacyjną przy kurnikach do czterech szczelnych, wybieralnych zbiorników bezodpływowych o pojemności 10 m³ każdy, znajdujących się po jednym zbiorniku przy każdym kurniku.

Ścieki bytowe z planowanego budynku technicznego z częścią socjalno-biurową będą odprowadzane do jednego szczelnego, wybieralnego zbiornika bezodpływowego, zlokalizowanego przy budynku technicznym o pojemności 4 m³. Ścieki te okresowo odbierane są kołowym transportem asenizacyjnym przez wyspecjalizowaną firmę i wywożone na urządzenia gminnej oczyszczalni ścieków, na podstawie pisemnie zawartej umowy.

Ilość wytwarzanych ścieków bytowych wynosi rocznie około 29,5 m³.

b) Ścieki powstające z higienizacji budynków inwentarskich.

Ścieki powstające z higienizacji budynków inwentarskich zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 14 ppkt a ustawy z dnia 27 lutego 2015 roku Prawo wodne (Dz. U z 2015 r. poz. 469) traktowane są jako wody zużyte, w szczególności na cele gospodarcze. Ścieki te powstają po każdorazowym zakończeniu cyklu produkcyjnego, w wyniku mycia kurników. Gruntowne mycie pomieszczeń odbywa się średnio sześć razy w roku. Czyszczenie budynków inwentarskich wykonywane jest z zastosowaniem wysokociśnieniowych myjek zimną wodą, bez użycia środków chemicznych. Stosowane w pozostałych etapach czyszczenia i dezynfekcji kurników preparaty są biodegradowalne, nie toksyczne dla ludzi i środowiska, dopuszczone do stosowania w przemyśle spożywczym, a ich wodne roztwory ulegają odparowaniu. Wymienne może być stosowane tzw. zamgławianie wnętrza budynków inwentarskich bez użycia roztworów wodnych.

Ścieki powstające z higienizacji budynków inwentarskich, każdorazowo po zakończonym cyklu produkcyjnym odprowadzane są za pomocą kratek ściekowych zamontowanych na studzienkach rewizyjnych do czterech szczelnych zbiorników bezodpływowych, wybieralnych o pojemności 10 m³ każdy, znajdujących się po jednej sztuce przy każdym kurniku i wywożone na pola uprawne do rolniczego wykorzystania.

Ilość ścieków wytwarzanych w trakcie higienizacji budynków inwentarskich wynosi rocznie około 192 m³.

Ponieważ skład chemiczny tych ścieków i ich właściwości są takie, jak gnojowicy – wykorzystane one są jako nawóz naturalny do bezpośredniego aplikowania do gruntu jako gnojowica. **Wykorzystanie rolnicze ścieków pochodzących z higienizacji budynków inwentarskich odbywać się będzie w sposób i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 10 lipca 2007 roku o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1033 ze zm.) oraz będą one uwzględniane w corocznie opracowywanym i zatwierdzanym przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą planie nawożenia.**

7.3. Wody opadowe i roztopowe.

Wody opadowe i roztopowe z nawierzchni utwardzonych i narażonych na zanieczyszczenia dróg wewnętrznych oraz parkingi i placu manewrowego, zostaną ujęte w systemie kanalizacji deszczowej z odprowadzaniem poprzez wpusty deszczowe żeliwne do ciągów kanalizacyjnych. Wody te charakteryzują się znacznym zanieczyszczeniem, zawierają m.in. cząstki mineralne, produkty ścierania dróg i opon pojazdów, rozlane produkty ropopochodne. Są one oczyszczane na kanale odpływowym w separatorze substancji ropopochodnych zintegrowanym z osadnikiem. Dla kontroli jakości ścieków zamontowano studzienkę kontrolną na kanale deszczowym pomiędzy wylotem z separatora a wylotem do odbiornika. Po oczyszczeniu ścieki są odprowadzane rurociągiem na grunty własne Prowadzącego instalację. Dzięki rozdziałowi strugi ścieków deszczowych na sekcjach koalescencyjnych separatora możliwe jest osiągnięcie sprawności separacji ropopochodnych na poziomie 95%, oraz dodatkowo wydzielenie drobnych frakcji mineralnych i organicznych w części osadniczej.

Zastosowany separator substancji ropopochodnych wraz z osadnikiem zapewni dotrzymanie parametrów odprowadzanych ścieków określonych w § 21 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego, tj.:

- węglowodory ropopochodne < 15 mg/l,
- zawiesiny ogólne < 100 mg/l.

Wody opadowe i roztopowe z dachów budynków zbierane systemem rynien dachowych i pionów spustowych odprowadzane do ciągów kanalizacyjnych w obrębie utwardzeń. Wody opadowe i roztopowe z dachów budynków oraz terenów zielonych stanowią wody umownie „czyste”.

Warunki odprowadzania wód opadowych i roztopowych kanalizacją deszczową i wprowadzania do ziemi (grunty własne Prowadzącego instalację – torfowisko na działce w Młynach) z nawierzchni utwardzonych są traktowane jako szczególne korzystanie z wód i uregulowane zostaną odrębnym pozwoleniem wodnoprawnym.

8. Parametry pracy instalacji i urządzeń przy normalnej i zmniejszonej wydajności produkcji.

Ferma Drobiu w miejscowości Młyny charakteryzuje się stałym poziomem produkcji, wynikającym z parametrów technologicznych – podobnej liczby zakupu piskląt jednodniowych, plenności (liczby brojlerów odchowanych w ciągu roku), strat w okresie chowu oraz tempa wzrostu przy karmieniu fazowym. Nie przewiduje się wystąpienia tendencji do zmniejszania wydajności produkcji. Wielkość emisji z instalacji w takich warunkach pracy będzie utrzymywać się na podobnym (stałym) poziomie.

W przypadku normalnego funkcjonowania instalacji **maksymalna roczna produkcja** po uwzględnieniu średnich strat (upadków około 3%) wyniesie docelowo, przy sześciu cyklach produkcyjnych: **około 2 095,2 Mg/rok** (tj. 931 200 sztuk/rok).

Ewentualne zmniejszenie wydajności produkcji brojlerów może być efektem np. spadku popytu na drób. W przypadku konieczności wyłączenia z produkcji (brak obsady) poszczególnych kurników nie będzie to miało wpływu na sposób wykorzystania pozostałych budynków i parametry technologiczne procesu. W ogólnym bilansie nastąpi wtedy obniżenie wielkości obsady, oraz zużycia wody, energii elektrycznej oraz paliw. Zmniejszą się również wielkości emisji z instalacji (emisja hałasu, gazów lub pyłów do powietrza, odpadów i ścieków).

9. Parametry pracy w warunkach odbiegających od normalnych.

Do warunków pracy instalacji odbiegających od normalnych można zaliczyć rozruch i zatrzymanie instalacji, jednak w przypadku Fermy Drobiu w miejscowości Młyny rozruch i zatrzymanie instalacji jest stałym elementem cyklu produkcyjnego instalacji.

Każdorazowe wstawienie obsady kurnika można uznać za rozruch instalacji, a wymianę stada na nowe i następującą po zbyciu stada przerwę technologiczną na czyszczenie i dezynfekcję oraz przygotowanie kurników do kolejnego wstawienia za zatrzymanie instalacji.

Cykl produkcyjny wraz z przerwą technologiczną będzie trwał około sześciu tygodni. W czasie przerwy między cyklami w okresie około dwóch tygodni przeprowadzane będzie czyszczenie i dezynfekcja, będą miały miejsce przeglądy techniczne zainstalowanych urządzeń, ewentualne naprawy a w razie potrzeby modernizacje lub unowocześnienia. Prace prowadzone w tym okresie nie będą zakłócać cyklu produkcyjnego.

Za warunki eksploatacyjne odbiegające od normalnych uważa się przerwy w zaopatrzeniu w energię elektryczną, ciepło lub wodę.

Wielkość emisji w warunkach pracy instalacji odbiegających od normalnych będzie niższa lub emisji w warunkach normalnego funkcjonowania, z wyjątkiem ilości odpadów w sytuacji upadku całej obsady Fermy. W związku z tym nie ustala się maksymalnego dopuszczalnego czasu utrzymywania się, uzasadnionych technologicznie warunków eksploatacyjnych odbiegających od normalnych, w szczególności w przypadku rozruchu i unieruchomienia urządzeń, a także warunków wprowadzania do środowiska substancji lub energii w takich przypadkach, a także odrębnych warunków wytwarzania odpadów.

10. Charakterystyka energetyczna.

Na potrzeby Fermy Drobiu pobierana jest energia elektryczna z zewnętrznej sieci energetycznej. Na terenie Fermy Drobiu zlokalizowana jest trafostacja słupowa oraz awaryjny kontenerowy agregat prądowłóczy o mocy 90 kW, zlokalizowany przy kurniku NR-1. Pobierana energia, zużywana jest na potrzeby urządzeń zasilanych elektrycznie w budynkach: wentylatory mechaniczne, instalacje pojenia i zadawania pasz, automatyka sterująca procesem, oświetlenie. Na podstawie mocy zainstalowanych urządzeń (około 30 kWh na kurnik) szacuje się zapotrzebowanie energii elektrycznej wynoszące około 250 MWh/rok. Pomiar zużycia prądu będzie rejestrował licznik.

Energia cieplna na potrzeby całej instalacji dostarczana jest z 16 nagrzewnic gazowych o mocy 90 kW każda, usytuowanych po cztery sztuki w każdym kurniku. Łącznie moc nagrzewnic wynosi 1,440 MW. Nagrzewnice zasilane są gazem płynnym propan ze zbiorników zewnętrznych. Czas pracy nagrzewnic wynosi około 1 200 h/rok.

Łączne roczne zużycie gazu płynnego wynosi 163,2 Mg/rok.

III. BILANS MASOWY I RODZAJE WYKORZYSTYWANYCH MATERIAŁÓW, SUROWCÓW I PALIW.

Parametry produkcji oraz roczne zużycie materiałów i mediów w czasie normalnego funkcjonowania instalacji.

	Surowce	Pozostałe rodzaje zużycia
1.	Produkcja zwierzęca	2 095,2 Mg
2.	Wytwarzany pomiot kurzy	1 960 Mg
3.	Zużycie ściółki	480 Mg
4.	Zużycie paszy	3 552 Mg
5.	Zużycie wody	12 107 m ³
6.	Zużycie gazu płynnego	163,2 Mg
7.	Zużycie energii elektrycznej	250 MWh
8.	Środki dezynfekcyjno-czyszczące: - w postaci płynnej - w postaci stałej	1 m ³ 1,0 Mg

IV. ŹRÓDŁA POWSTAWANIA I MIEJSCA WPROWADZANIA DO ŚRODOWISKA SUBSTANCJI I ENERGII Z INSTALACJI OBJĘTEJ POZWOLENIEM.

1. Emisja z podstawowych procesów produkcyjnych – emisja zorganizowana.

Źródłem emisji zorganizowanej, pochodzącej z podstawowych procesów produkcyjnych są cztery budynki inwentarskie (o łącznej obsadzie 160 000 sztuk brojlerów), skąd głównie na skutek procesów fizjologicznych kur i podawania pasz, emitowany jest do powietrza szereg związków chemicznych, zanieczyszczających powietrze atmosferyczne, m.in.: amoniak NH₃, metan CH₄ i podtlenek azotu N₂O, pył – w tym pył zawieszony PM10 i PM2,5 oraz w śladowych ilościach siarkowodór H₂S.

Emisja substancji do atmosfery jest pochodną zużycia paszy, wody i ilości wydalanych odchodów, zależy od fazy chowu, tempa przyrostu masy ciała, temperatury wewnętrznej w kurniku, temperatury zewnętrznej, wilgotności powietrza.

Z uwagi na wprowadzanie zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, największe znaczenie ma praca wentylatorów, a właściwa wymiana powietrza jest niezbędna dla utrzymania dobrego stanu sanitarnego i zdrowotnego ptaków.

Całość zanieczyszczeń technologicznych emitowanych do powietrza atmosferycznego z budynków inwentarskich do chowu brojlerów – cztery kurniki, odbywa się za pośrednictwem wentylacji mechanicznej budynków inwentarskich – łącznie 88 wentylatorów, w tym: 72 wentylatory wyciągowe dachowe o wydajności 12 040 m³/h (po 18 sztuk w każdym kurniku) oraz 16 wentylatorów szczytowych (interwencyjnych) o wydajności 41 370 m³/h – po 4 sztuki w kurniku. Roczny czas pracy wynosi dla wentylatorów dachowych 6 600 godzin a dla wentylatorów ściennych 600 godzin (pracując w okresie największych upałów).

2. Emisja z podstawowych procesów pomocniczych – emisja zorganizowana.

2.1. Emisja z nagrzewnic gazowych.

Do procesów pomocniczych niezbędnych do prowadzenia procesu technologicznego chowu brojlerów a związanych z emisją zorganizowaną zanieczyszczeń do powietrza, należy spalanie paliwa gazowego (gaz płynny propan) w nagrzewniach gazowych umieszczonych w budynkach inwentarskich (podwieszane pod sufitem). W czterech kurnikach znajduje się łącznie 16 nagrzewnic gazowych o mocy łącznej 1,440 MW (po 4 nagrzewnice w każdym kurniku o mocy 90 kW każda). Spalanie gazu płynnego (propan) powoduje głównie emisję tlenków azotu i tlenku węgla. W śladowych i pomijalnie małych ilościach emitowany jest pył (pył PM10) oraz dwutlenek siarki. Spaliny z nagrzewnic zainstalowanych w kurnikach do chowu brojlerów NR-1 - NR-4 odprowadzane są do powietrza za pośrednictwem 72. wentylatorów wyciągowych dachowych (po 18 sztuk na kurnik).

2.2. Emisja z agregatu prądotwórczego.

W celu zapewnienia awaryjnego zasilania w energię elektryczną na terenie Fermy Drobiu przy budynku technicznym znajduje się agregat prądotwórczy o mocy silnika 112 kVA – 90 kW, do którego paliwo stanowi olej napędowy. Wytwarzanie prądu w agregacie odbywa się wyłącznie w przypadku awarii sieci energetycznej. Spalanie oleju napędowego w silniku agregatu powoduje głównie emisję: dwutlenku azotu, tlenku węgla, pyłów (w tym pyłu PM10 i PM2,5), węglowodorów oraz dwutlenku siarki. Zanieczyszczenia ze spalania oleju napędowego w silniku agregatu prądotwórczego kierowane są do atmosfery pionowym kanałem spalinowym o wysokości $h = 3,5$ m, średnicy $d = 0,10$ m i prędkości wylotowej $v = 10,2$ m/s (emitor AGR-1).

3. Emisja niezorganizowana.

Podstawowe źródło emisji niezorganizowanej na terenie Fermy Drobiu stanowi spalanie paliw (olej napędowy) w silnikach pojazdów ciężarowych (pojazdy dostarczające paszę – paszowozy i piskłeta oraz pojazdy odbierające brojlery i obornik) oraz maszyn roboczych poruszających się po terenie Fermy (ładówka).

Z uwagi na fakt, iż ww. emisja stanowi emisję niezorganizowaną, to zgodnie z art. 202 ust. 2a pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1 232 ze zm.) oraz przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie rodzajów instalacji, których eksploatacja wymaga zgłoszenia (Dz. U. z 2010 r. Nr 130, poz. 880) i rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 2 lipca 2010 r. w sprawie przypadków, w których wprowadzania gazów lub pyłów do powietrza

z instalacji nie wymaga pozwolenia (Dz. U. z 2010 r. Nr 130, poz. 881) przedmiotowe emisje nie wymagają regulacji prawnych w postaci dopuszczalnych wielkości emisji ujętych w warunkach pozwolenia zintegrowanego.

3.1. Emisja z pojazdów poruszających się po terenie Fermy.

Eksploatacja pojazdów poruszających się po terenie Fermy powoduje emisję zanieczyszczeń odprowadzanych do powietrza wraz ze spalinami. Spaliny z silników spalinowych zawierają w swoim składzie takie podstawowe substancje, jak: tlenek węgla, tlenki azotu, tlenki siarki, węglowodory aromatyczne i alifatyczne oraz pyły (w tym pył PM10 i PM2,5). Wielkość emisji i skład spalin wydzielanych przez pojazdy są funkcją wielu czynników. Generalnie, największa emisja gazów występuje przy małej prędkości obrotowej silnika, tj. w trakcie jego rozruchu, jazdy z niewielką prędkością i hamowania.

Emisja nieorganizowana związana jest również z usuwaniem odchodów kurzych. Poziom emisji zanieczyszczeń do powietrza (amoniak, siarkowodór, odory itp.) w trakcie procesu ładowania i transportowania obornika zależy przede wszystkim od składu chemicznego oraz sposobu ładowania i transportu. Ponadto emisja zanieczyszczeń będzie zależała od warunków atmosferycznych (temperatura powietrza, opady, prędkość wiatru, wilgotność powietrza). Maksymalna emisja zanieczyszczeń do powietrza w warunkach nie odbiegających od normalnych nie stwarza zagrożenia dla czystości powietrza atmosferycznego. Zagospodarowywane odchody są źródłem emisji do atmosfery amoniaku oraz substancji odorowych, dlatego ważną kwestią jest odpowiednie nawożenie pól, ze szczególnym uwzględnieniem aktualnie panujących warunków meteorologicznych.

4. Emisja ze zbiorników i magazynów – silosy paszowe.

Na terenie Fermy Drobiu brak jest mieszalni pasz. Pasze dowożone są paszowozami. Przeładunek dostarczanej paszy prowadzony jest w sposób hermetyczny, bezpyłowy, bezpośrednio z paszowozów szczelnym przewodem podłączonym w dolnej części silosów paszowych, których znajduje się łącznie 8 sztuk o pojemności 12 Mg każdy, umiejscowionych po dwa przy każdym kurniku. Silosy na paszę są to szczelne, zamknięte cylindry wykonane ze stali, usytuowane na metalowych wspornikach zakotwiczonych w betonowych fundamentach.

W związku z zastosowanym rozwiązaniem konstrukcyjnym, nie występuje emisja pyłów z silosów na paszę do powietrza atmosferycznego.

V. WIELKOŚCI DOPUSZCZALNYCH EMISJI SUBSTANCJI I ENERGII WPROWADZANYCH DO ŚRODOWISKA W WARUNKACH NORMALNEGO FUNKCJONOWANIA INSTALACJI OBJĘTEJ POZWOLENIEM.

1. Dopuszczalna wielkość emisji gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza dla poszczególnych emitorów z instalacji objętej pozwoleniem.

Wielkości emisji zanieczyszczeń do powietrza zapewnią dotrzymanie wartości odniesienia, określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87) oraz dopuszczalnych poziomów substancji w powietrzu określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. Nr 0, poz. 1 031).

2. Charakterystyka miejsc wprowadzania do powietrza substancji.

Budynek	Liczba emitorów	Nr emitora	Parametry emitora					
			Wysokość emitora H [m]	Srednica na wylocie D [m]	Predkosć gazów V [m/s]	Temperatura gazów T [K]	Wydajność Q [m³/h]	Opasunek [kg/h]
Kurnik NR-1	4 (ścienne)	E1-E4	2,0	1,38	7,0	298	41 370	600
	18 (dachowych)	E5-E22	7,2	0,63	9,8	298	12 040	6600
Kurnik NR-2	4 (ścienne)	E23-E26	2,0	1,38	7,0	298	41 370	600
	18 (dachowych)	E27-E44	7,2	0,63	9,8	298	12 040	6600
Kurnik NR-3	4 (ścienne)	E45-E48	2,0	1,38	7,0	298	41 370	600
	18 (dachowych)	E49-E66	7,2	0,63	9,8	298	12 040	6600
Kurnik NR-4	4 (ścienne)	E67-E70	2,0	1,38	7,0	298	41 370	600
	18 (dachowych)	E71-E88	7,2	0,63	9,8	298	12 040	6600

3. Dopuszczalna maksymalna godzinowa i roczna emisja gazów i pyłów dla instalacji objętej pozwoleniem wynosi:

Nazwa substancji	Nr CAS	Emisja godzinowa (kg/h)	Emisja roczna (Mg/rok)
Amoniak	7664-41-7	2,703	12,800
Siarkowodór	7783-06-04	0,135	0,640
Pył ogółem	-	5,068	24,000
- w tym pył PM 2,5	-	0,541	2,560
- w tym pył PM 10	-	0,541	2,560
Dwutlenek azotu NO ₂	10102-44-0	0,655	0,785
Tlenek węgla CO	630-08-0	0,108	0,137

4. Dopuszczalna emisja gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza dla każdego źródła powstawania oraz miejsca wprowadzania z instalacji objętej pozwoleniem wynosi:

Zródło emisji	Nr emitora	Nazwa emitowanej substancji	Dopuszczalna wartość emisji		Dane techniczne emitora				
			pyłów (ogółem)	pyłów (PM ₁₀)	Srednica [m]	Predkosć [m/s]	Temperatura gazów [K]	Opasunek [kg/h]	
Ferma drobiu									
Kurnik NR-1	E1-E4 (wentylatory ścienne/szczytowe)	Amoniak	0,0525		2,0	1,38	7,0	298	600
		Siarkowodór	0,0026						
		Pył ogółem	0,0984						
		Pył PM ₁₀ =PM _{2,5}	0,0105						
	E5-E22 (wentylatory dachowe)	Amoniak	0,0259		7,2	0,63	9,8	298	6600
		Siarkowodór	0,0013						

	dachowe)	Pył PM10=PM2,5	0,0485					
		Pył ogółem	0,0052					
		Dwutlenek azotu	0,0091					
		Tlenek węgla	0,0015					
Kurnik NR-2	E23-E26 (wentylatory ścienne/ szczytowe)	Amoniak	0,0525	2,0	1,38	7,0	298	600
		Siarkowodór	0,0026					
		Pył PM10=PM2,5	0,0984					
		Pył ogółem	0,0105					
	E27-E44 (wentylatory dachowe)	Amoniak	0,0259	7,2	0,63	9,8	298	6600
		Siarkowodór	0,0013					
		Pył PM10=PM2,5	0,0485					
		Pył ogółem	0,0052					
		Dwutlenek azotu	0,0091					
		Tlenek węgla	0,0015					
Kurnik NR-3	E45-E48 (wentylatory ścienne/ szczytowe)	Amoniak	0,0525	2,0	1,38	7,0	298	600
		Siarkowodór	0,0026					
		Pył PM10=PM2,5	0,0984					
		Pył ogółem	0,0105					
	E49-E66 (wentylatory dachowe)	Amoniak	0,0259	7,2	0,63	9,8	298	6600
		Siarkowodór	0,0013					
		Pył PM10=PM2,5	0,0485					
		Pył ogółem	0,0052					
		Dwutlenek azotu	0,0091					
		Tlenek węgla	0,0015					
Kurnik NR-4	E67-E70 (wentylatory ścienne/ szczytowe)	Amoniak	0,0525	2,0	1,38	7,0	298	600
		Siarkowodór	0,0026					
		Pył PM10=PM2,5	0,0984					
		Pył ogółem	0,0105					
	E71-E88 (wentylatory dachowe)	Amoniak	0,0259	7,2	0,63	9,8	298	6600
		Siarkowodór	0,0013					
		Pył PM10=PM2,5	0,0485					
		Pył ogółem	0,0052					
		Dwutlenek azotu	0,0091					
		Tlenek węgla	0,0015					

¹⁾ Zapis od nr E-1 do E-22 oznacza kolejno emitory tj. E1, E2, E3, ..., E22 w pierwszym kurniku nr NR-1 i odpowiednio emitory poniżej do E88 w ostatnim kurniku nr NR-4

5. Dopuszczalna do wytworzenia w ciągu roku ilość i rodzaje odpadów niebezpiecznych oraz innych niż niebezpieczne w związku z eksploatacją instalacji objętej pozwoleniem wynosi:

ODPADY NIEBEZPIECZNE			
Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość Mg/rok
1.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.	0,100
2.	16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12.	0,100
ODPADY INNE NIŻ NIEBEZPIECZNE			
Lp.	Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Ilość Mg/rok
1.	02 01 82	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności.	30,0
2.	15 02 03	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż	0,1

		wymienione w 15 02 02.	
3.	16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13.	0,1
4.	17 04 05	Żelazo i stal.	1,0

6. Ilość pobieranej/zakupowanej wody i ilość ścieków wytwarzanych przez instalację objętą pozwoleniem.

6.1. Ilość pobieranej/zakupowanej wody z gminnej sieci wodociągowej w m³:

- średnio m³ na godzinę $Q_{\text{śrh}} = 3,09 \text{ m}^3/\text{h}$
- maksymalnie m³ na godzinę $Q_{\text{maxh}} = 4,63 \text{ m}^3/\text{h}$
- średnio m³ na dobę $Q_{\text{śrd}} = 55,3 \text{ m}^3/\text{d}$
- maksymalnie m³ na dobę $Q_{\text{maxd}} = 66,3 \text{ m}^3/\text{d}$
- maksymalnie m³ na rok $Q_{\text{maxr}} = 12\ 107 \text{ m}^3/\text{r}$

6.2. Ilość ścieków bytowych surowych, odprowadzanych do szczelnego, wybieralnego zbiornika bezodpływowego, a następnie okresowo odbieranych kołowym transportem asenizacyjnym przez wyspecjalizowaną firmę i wprowadzanych na urządzenia gminnej oczyszczalni ścieków na podstawie pisemnie zawartej umowy.

$$Q_{\text{maxh}} = 0,01 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\text{maxd}} = 0,1 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{śrh}} = 0,01 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\text{śrd}} = 0,1 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{śrrok}} = 29,5 \text{ m}^3/\text{rok}$$

6.3. Ilość ścieków powstających z higienizacji budynków inwentarskich, odprowadzanych do szczelnych, wybieralnych zbiorników bezodpływowych, a następnie rolniczo wykorzystanych.

$$Q_{\text{maxh}} = 0,72 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\text{maxd}} = 3,8 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{śrh}} = 0,48 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\text{śrd}} = 3,2 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{\text{śrrok}} = 192 \text{ m}^3/\text{rok}$$

6.4. Ilość odprowadzanych wód opadowych i roztopowych.

Powierzchnia terenów utwardzonych (place, drogi i parkingi) $F_1 = 0,5100$ ha, $\psi_1 = 0,85$

Powierzchnia terenów całkowita $F_c = 0,5100$ ha

$F_{zr.} = 0,4335$ ha

$\psi_{zas.} = 0,85$

Opad nominalny:

$$Q_{\text{sr.sek.}} = 6,5 \text{ l/s}$$

$$Q_{\text{sr.d.}} = 28\,090 \text{ l/d} = 28,1 \text{ m}^3/\text{d}$$

Maksymalny opad nawalny:

$$Q_{\text{max.sek.}} = 56,8 \text{ l/s}$$

$$Q_{\text{max.godz.}} = 51\,110 \text{ l/h} = 51,1 \text{ m}^3/\text{h}$$

Średnia roczna ilość wód opadowych:

$$Q_{\text{sr.roczne}} = 1\,951 \text{ m}^3/\text{rok}$$

$$Q_{\text{max.roczne}} = 2\,458 \text{ m}^3/\text{rok}$$

7. Dopuszczalny poziom hałasu do środowiska na granicy obszarów chronionych – zabudowy mieszkaniowej nie może przekraczać niżej określonych wartości:

- poziom hałasu od Fermy Drobiu nie może przekroczyć poziomu równoważnego $L_{AeqD} = 55$ dB dla 8. kolejnych godzin pory dnia (6.00-22.00),
- poziom hałasu od Fermy Drobiu nie może przekroczyć poziomu równoważnego $L_{AeqN} = 45$ dB dla jednej najmniej korzystnej godziny nocy (22.00-6.00).

VI. WARUNKI WPROWADZANIA DO ŚRODOWISKA SUBSTANCJI I ENERGII W CZASIE FUNKCJONOWANIA INSTALACJI OBJĘTEJ POZWOLENIEM W WARUNKACH ODBIEGAJĄCYCH OD NORMALNYCH.

1. Emisja gazów do powietrza. Dodatkowym źródłem emisji w przypadku awarii instalacji energetycznej i braku zasilania jest agregat prądowórczy o mocy silnika około 90 kW.

2. Emisja odpadów w warunkach odbiegających od normalnych (choroba stada) związana jest z likwidacją całego stada tj., aktualnej obsady kurników. W przypadku wystąpienia choroby należy postępować ściśle wg wskazań Powiatowego Lekarza Weterynarii właściwego dla miejsca położenia Fermy Drobiu oraz obowiązujących w tym zakresie przepisów prawa.

Lp.	Kod	Różdżaj odpadu	Ilość odpadów [Mg/rok]
Odpad inny niż niebezpieczny			
1.	02 01 82	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności.	320,0

VII. SPOSOBY GOSPODAROWANIA ODPADAMI, ICH SKŁAD ORAZ MIEJSCE MAGAZYNOWANIA ODPADÓW WYTWORZONYCH W ZWIĄZKU Z EKSPLOATACJĄ INSTALACJI.

1. Sposoby gospodarowania oraz miejsce i sposób magazynowania odpadów wytworzonych w związku z eksploatacją instalacji.

Lp.	Kod	Rodzaj odpadu	Sposób gospodarowania odpadami	Miejsce i sposób magazynowania odpadów
ODPADY NIEBEZPIECZNE				
1.	15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone.	Odpady (opakowania niestanowiące kaucji zwrotnej) będą gromadzone selektywnie, a następnie przekazywane upoważnionemu odbiorcy odpadów do odzysku lub unieszkodliwienia. Wywóz odpadów transportem odbiorcy. Dalszy sposób gospodarowania: odzysk R12 lub unieszkodliwienie D10.	Pomieszczenie magazynowe w kurniku NR-1. Pomieszczenie zamykane, posiadające szczelne, betonowe podłoże, wentylację grawitacyjną, wyposażone w gaśnicę i zapas sorbentów, zabezpieczone przed dostępem osób trzecich. Odpady będą ustawiane pojedynczo na posadzce lub regałach, w sposób uniemożliwiający wylanie lub wysypanie pozostałości substancji niebezpiecznych (opakowania będą zamknięte) lub umieszczane w szczelnym i zamykanym pojemniku zbiorczym (np. beczce). Czas magazynowania odpadów do 3 lat.
2.	16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12.	Odpady będą gromadzone selektywnie z rozdzieleniem na świetlówki i pozostały zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny. Odpady będą przekazywane upoważnionemu odbiorcy do odzysku lub unieszkodliwienia. Odpady mogą być również pozostawiane przez wytwarzającego w punktach handlowych przy zakupie nowych urządzeń. Wywóz odpadów transportem odbiorcy lub własnym do punktu handlowego. Dalszy sposób gospodarowania: odzysk R12 lub unieszkodliwienie D13, D15.	Pomieszczenie magazynowe w kurniku NR-1. Pomieszczenie zamykane, posiadające szczelne, betonowe podłoże, wentylację grawitacyjną, wyposażone w gaśnicę i zapas sorbentów, zabezpieczone przed dostępem osób trzecich. Odpady świetlówek gromadzone w postaci nieuszkodzonej, w miarę możliwości w fabrycznych osłonach kartonowych lub w szczelnym zamykanym pojemniku zbiorczym (beczce, tubie). Czas magazynowania odpadów do 3 lat.
ODPADY INNE NIŻ NIEBEZPIECZNE				
1.	02 01 82	Zwierzęta padłe i ubite z konieczności.	Odpady gromadzone selektywnie, a następnie przekazywane następnemu posiadaczowi w celu unieszkodliwienia (utylicacji). Wywóz odpadów transportem odbiorcy. Dalszy sposób gospodarowania: unieszkodliwienie D10.	Pomieszczenie kontenerowe – chłodnia, ustawione na utwardzonym podłożu przy wjeździe na teren Fermy, zabezpieczone przed dostępem zwierząt, w szczególności: ptaków, gryzoni i owadów. Odpady magazynowane w pojemnikach metalowych lub plastikowych. Czas magazynowania odpadu wynosi od kilku dni do maksymalnie 4 tygodni tzn. tak długo, na ile pozwalają ich właściwości.

2.	15 02 03	Sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02.	Odpady gromadzone selektywnie, a następnie przekazywane upoważnionemu odbiorcy do unieszkodliwienia. Wywóz odpadów transportem odbiorcy. Dalszy sposób gospodarowania: unieszkodliwienie D5 lub D10.	Plac utwardzony lub pomieszczenie magazynowe w kurniku NR-1. Odpady gromadzone w pojemniku na placu lub w kartonie ustawionym w pomieszczeniu. Czas magazynowania do 1 roku.
3.	16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13.	Odpady gromadzone selektywnie, a następnie przekazywane upoważnionemu odbiorcy do odzysku/recyklingu, a jeżeli nie jest on możliwy to do unieszkodliwienia. Odbiorcami urządzeń elektrycznych i elektronicznych i ich części będą również firmy handlowe zobowiązane do odbioru zużytego sprzętu w ramach sprzedaży nowego. Wywóz odpadów transportem odbiorcy lub własnym do punktu handlowego. Dalszy sposób gospodarowania: odzysk R11, R12 lub unieszkodliwienie D13.	Pomieszczenie magazynowe w kurniku NR-1. Odpady gromadzone w sposób zabezpieczający przed uszkodzeniem, w szafach, na regałach lub w kartonach ustawionych w pomieszczeniu biurowym lub w magazynie. Czas magazynowania do 3 lat.
4.	17 04 05	Żelazo i stal.	Odpady gromadzone selektywnie. Odpady w pierwszej kolejności będą przekazywane wyspecjalizowanym odbiorcom zajmującym się skupem złomu (zbieraniem metali), w celu przekazania odpadów do odzysku do hut i odlewni. Odpady mogą być również przekazywane osobom fizycznym do wykorzystania na własne potrzeby. Wywóz odpadów transportem odbiorcy. Dalszy sposób gospodarowania: odzysk R4 lub R11, R12.	Plac utwardzony lub pomieszczenie magazynowe w kurniku NR-1. Odpady gromadzone w pojemniku na placu lub ustawiane pojedynczo na betonowej posadzce lub regałach w pomieszczeniu. Czas magazynowania do 1 roku.

2. Podstawowy skład chemiczny i właściwości wytwarzanych odpadów.

2.1. Odpady niebezpieczne.

15 01 10* - opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone – odpad opakowaniowy powstający ze zużycia środków chemicznych myjących i dezynfekcyjnych (opakowania niekaucjonowane).

Opakowania zanieczyszczone roztworami wodnymi lub pozostałościami zawierającymi substancje niebezpieczne (głównie środki chemiczne: myjące i dezynfekujące). Postać stała opakowania (plastik, szkło lub metal) – beczki, baniaki, worki, butelki; zanieczyszczenia środkami chemicznymi płynne lub stałe, toksyczne lub żrące.

16 02 13* - zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12 – odpady lamp tzw. świetlówek, które straciły właściwości świetlne oraz zużyty sprzęt elektroniczny.

Świetłówki – szkło, związki rtęci oraz części aluminium pochodzące z obudowy lamp. Urządzenia elektroniczne – obudowa metalowa lub tworzywo sztuczne, płytki drukowane z podzespołami elektronicznymi. Konsystencja stała, świetłówki – zawierają związki rtęci wykazujące dużą aktywność chemiczną i biologiczną, toksyczna dla środowiska i zdrowia ludzi. Urządzenia elektroniczne – mogą zawierać związki żywic toksycznych dla ludzi.

2.2. Odpady inne niż niebezpieczne.

02 01 82 – zwierzęta padłe i ubite z konieczności – odpad stanowią ciała zwierząt padłych lub ubitych w trakcie cyklu produkcyjnego na skutek zdarzeń losowych, urazów, chorób. Odpady klasyfikowane pod względem weterynaryjnym do „kategorii 2”.

Odpad organiczny zawiera białka, tłuszcze, węglowodany, sole mineralne, wodę, aminokwasy, nasycone kwasy tłuszczowe, witaminy, estry kwasów karboksylowych oraz glicerolu. Konsystencja stała (ciała ptaków), ciekła (krew). Ze względu na swój charakter odpady mogą niekorzystnie oddziaływać na środowisko poprzez potencjalne zagrożenie sanitarno-epidemiologiczne w wyniku rozkładu białka, tłuszczów; zagrożenie odorotwórcze (emisja siarkowodorów, aldehydy, amoniak, kwasy organiczne).

15 02 03 – sorbenty, materiały filtracyjne, tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne inne niż wymienione w 15 02 02 – szmaty i sorbenty z czyszczenia i sprzątania pomieszczeń, oraz zużyte ubrania robocze pracowników (odzież ochronna i rękawice).

Materiały włókiennicze (szmaty i ubrania), tworzywa, trociny drzewne nie zawierające zanieczyszczeń substancjami niebezpiecznymi. Konsystencja stała.

16 02 14 – zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13 – zużyty i uszkodzony sprzęt elektryczny i elektroniczny tj. sprzęt komputerowy (komputery, laptopy, monitory LCD, drukarki, skanery, zasilacze itp.), sprzęt biurowy (telefony, faksy, kserokopiarki, niszczarki dokumentów itp.), elektronarzędzia lub sprzęt przemysłowy (np. kamery przemysłowe, systemy monitorujące itd.) oraz zużyte (wymieniane) podzespoły i części z tych urządzeń. Również zużyte tonery, pojemniki na tusze, kasety – drukarek, kserokopiarek, faksów.

Tworzywa sztuczne (obudowy urządzeń, izolacje), metale (konstrukcje, okablowanie) – urządzenia bez elementów niebezpiecznych. Postać stała.

17 04 05 – żelazo i stal – odpady metali żelaznych z doraźnych prac i remontów instalacji obiektów. Odpady głównie w postaci: elementów konstrukcji, rur lub instalacji. Żelazo, stal, żeliwo. Konsystencja stała, trudnorozkładalne w przyrodzie.

Wszystkie wytwarzane na terenie Fermi Drobiu odpady powstają w trakcie normalnej pracy instalacji. Rodzaj i ilości powstających odpadów mają związek z profilem produkcji na Fermie oraz zastosowanymi rozwiązaniami technologicznymi. Wszystkie odpady zagospodarowywane są zgodnie z przepisami ustawy o odpadach. Na terenie Fermi prowadzona jest minimalizacja negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko przede wszystkim poprzez właściwe magazynowanie odpadów w wydzielonych miejscach, zgodnie z zasadami selektywnej gospodarki odpadami oraz zgodnie z wymaganiami w zakresie ochrony środowiska oraz bezpieczeństwa życia i zdrowia ludzi. W związku z powyższym podstawową zasadą gospodarki odpadami będzie czasowe ich magazynowanie do momentu zebrania ilości ekonomicznie uzasadnionej (partii transportowej), w sposób niestwarzający zagrożeń dla środowiska (np. poprzez potencjalne zanieczyszczenie gruntów, wód lub powietrza). Po zgromadzeniu odpowiedniej ilości – na podstawie zawartych umów lub zleceń – odpady przekazywane są do wykorzystania, odzysku lub unieszkodliwiania wyłącznie podmiotom, które posiadają zezwolenia, koncesje bądź wpis do rejestru, chyba, że działalność taka nie wymaga uzyskania decyzji lub wpisu do rejestru zgodnie z art. 27 ust. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 r., poz. 21). Odpowiedzialność za gospodarowanie odpadami, z chwilą ich przekazania, przechodzi

na tego następnego posiadacza, w tym wszystkie firmy, które odbierać będą odpady z terenu Fermi Drobiu. W celu monitorowania ilości i rodzaju odpadów wytwarzanych, Prowadzący instalację będzie ewidencją odpadów zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 r. w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1 973), w oparciu o następujące karty:

- karta ewidencji odpadu,
- karta przekazania odpadu.

Transport odpadów będzie prowadzony przez odbiorców, w sposób bezpieczny dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi, z zachowaniem obowiązujących przepisów.

Wytwarzany na Fermie Drobiu obornik nie jest klasyfikowany jako odpad – jest rolniczo wykorzystany i zagospodarowany na polach odbiorców jako nawóz naturalny zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o nawozach i nawożeniu oraz Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej.

VIII. ZAKŁADANE WARIANTY FUNKCJONOWANIA INSTALACJI.

1. Eksploatacja instalacji w warunkach normalnych.

Budynki inwentarskie znajdujące się na terenie Fermi Drobiu (kurniki NR-1 – NR-4) przystosowane są do prowadzenia chowu brojlerów kurzych. Ewentualne zmiany rodzaju produkcji lub prowadzenie chowu i hodowli zwierząt innych gatunków pociągałyby za sobą konieczność zmiany wyposażenia pomieszczeń i rekonstrukcji niektórych elementów budynków. Wszystkie budynki inwentarskie oraz infrastruktura towarzysząca są ściśle związane z technologią produkcji tego rodzaju zwierząt, w związku z czym bez ponoszenia znacznych nakładów finansowych nie sposób wykorzystać obiekty Fermi do innych celów produkcyjnych. Dla eksploatowanej instalacji – Fermi Drobiu nie przewiduje się więc wariantowych możliwości wykorzystania instalacji i urządzeń podstawowych.

2. Eksploatacja instalacji w warunkach odbiegających od normalnych.

Do warunków pracy instalacji odbiegających od normalnych można zaliczyć rozruch i zatrzymanie instalacji, jednak w przypadku eksploatowanej instalacji - Fermi Drobiu - rozruch i zatrzymanie instalacji będzie stałym elementem cyklu produkcyjnego. Każdorazowe wstawienie obsady kurnika można uznać za rozruch instalacji, a wymianę stada na nowe i następującą po zbyciu stada przerwę technologiczną na czyszczenie i dezynfekcję oraz przygotowanie kurników do kolejnego wstawienia za zatrzymanie instalacji.

Cykl produkcyjny trwa około 6. tygodni. W czasie przerwy między cyklami w okresie około 2. tygodni przeprowadzane jest czyszczenie i dezynfekcja, mają miejsce przeglądy techniczne zainstalowanych urządzeń, ewentualne naprawy a w razie potrzeby modernizacje lub unowocześnienia. Prace prowadzone w tym okresie nie zakłócają cyklu produkcyjnego.

W nawiązaniu do powyższego za faktyczne warunki eksploatacyjne odbiegające od normalnych uważa się przerwy w zaopatrzeniu w energię elektryczną, ciepło lub wodę:

- a) Przerwa w zaopatrzeniu w energię elektryczną – brak energii powoduje zatrzymanie całego systemu zaopatrzenia w wodę, podawania paszy, ogrzewania i wentylacji oraz oświetlenia kurników. Brak wentylacji kurnika powoduje wzrost koncentracji gazów w budynku oraz zachwianie równowagi termicznej w budynkach, co wpływa na ilość upadków ptaków. W celu uniknięcia przerw w dostawie prądu Ferma Drobiu posiada awaryjne zasilanie z agregatu prądotwórczego, o mocy silnika 90 kW. Szacuje się, że agregat dla potrzeb eksploatowanej instalacji będzie pracował do 100 godzin w ciągu roku.

- b) Przerwa w dostawie ciepła – brak energii cieplnej i utrzymywanie się przez dłuższy czas niskich temperatur może spowodować wyziębiecie organizmów ptaków, co w efekcie prowadzi do padnięć. Stałą dostawę gazu do nagrzewnic gazowych zabezpieczają dostawcy gazu oraz w razie potrzeb szybka naprawa wszelkich awarii przez firmy instalacyjne.
- c) Przerwa w dostawie wody – brak wody do pojenia jest szczególnie niebezpieczny ze względu na możliwość doprowadzenia do przegrzania organizmów zwierząt. System odpowiedzialny za pojenie ptactwa doprowadza do poidel wodę, jak również umożliwia dawkowanie leków i szczepionek, co pozwala na zapobieganie ewentualnym chorobom i zgonom ptaków. Stałą dostawę wody zabezpiecza przyłącze gminnej sieci wodociągowej lub awaryjnie dostawa wody z sąsiedniej Fermy posiadającej własne ujęcie wody.

Wielkość emisji w warunkach pracy instalacji odbiegających od normalnych będzie niższa od emisji w warunkach normalnego funkcjonowania, z wyjątkiem ilości odpadów w sytuacji upadku całej obsady Fermy Drobiu. Biorąc pod uwagę powyższe - podejmowane będą wszelkie niezbędne czynności zmierzające do natychmiastowego usunięcia zakłóceń.

IX. ODDZIAŁYWANIE TRANSGRANICZNE.

Ze względu na wielkość emisji oraz lokalizację instalacji w znacznej odległości od granic Polski oddziaływanie Fermy Drobiu jest nieistotne.

Brak wymaganych rozwiązań ograniczających oddziaływanie transgraniczne.

X. TECHNIKI OSIĄGANIA WYSOKIEGO POZIOMU OCHRONY ŚRODOWISKA JAKO CAŁOŚCI.

Zapobieganie lub ograniczanie negatywnego oddziaływania instalacji na środowisko polega między innymi na:

- zapobieganiu i ograniczaniu wprowadzania do środowiska substancji lub energii,
- nie przekraczaniu standardów emisyjnych, nie pogarszaniu stanu środowiska w znacznych rozmiarach, nie powodowaniu zagrożeń dla zdrowia i życia ludzi,
- takiej eksploatacji instalacji aby nie powodować przekroczeń standardów jakości środowiska – emisja gazów i pyłów, emisja hałasu nie powinna powodować przekroczeń standardów jakości środowiska poza terenem, do którego Prowadzący instalację ma tytuł prawny,
- spełnianiu wymagań BAT.

1. Metody ochrony powietrza atmosferycznego.

W otoczeniu Fermy Drobiu najbliższa zabudowa mieszkaniowa klasyfikowana jako „zagrodowa i wielorodzinna”, występuje w odległości około 85-100 m w kierunku południowym, południowo-wschodnim i południowo-zachodnim od granic terenu Fermy Drobiu i przedmiotowych budynków inwentarskich. Emisja gazów stanowiących zanieczyszczenia technologiczne z budynków inwentarskich wyposażonych w wentylację mechaniczną nie spowoduje przekroczeń dopuszczalnych stężeń poza terenem Fermy, a tym samym na obszarach chronionych. Również spalanie energetyczne paliw w budynkach nie spowoduje przekroczeń standardów jakości powietrza.

Mimo dotrzymania standardów jakości środowiska w technologii produkcji należy stosować metody minimalizujące emisję gazów, w tym przede wszystkim tych, które decydują o uciążliwości dla środowiska – w Fermie Drobiu jest to amoniak i siarkowodór. Podstawową zasadą ograniczającą rozprzestrzenianie się odorów jest poprawienie stopnia wykorzystania białka z paszy co powoduje zmniejszoną emisję amoniaku oraz utrzymanie

wysokich standardów higieny pomieszczeń inwentarskich oraz optymalnej wilgotności ściółki w trakcie cyklu produkcyjnego.

Najlepsze dostępne techniki przetwarzania obornika na Fermach pozwalają ograniczać emisję amoniaku. W przypadku Fermy Drobiu w miejscowości Młyny, powstający obornik wywożony jest w trakcie czyszczenia kurników na grunty okolicznych rolników, którym jest zbywany. Skrzynie i przyczepy rolnicze wykorzystywane do transportu pomiotu są przykrywane szczelnie plandeką w celu zapobiegania emisji substancji złośliwych na etapie wywozu.

Aby zredukować emisję substancji pochodzącej od wytwarzanego obornika należy:

- realizować sposób karmienia odpowiadający wymaganiom danego gatunku (minimalizowanie strat azotu z odchodów poprzez racjonalną technikę żywienia),
- utrzymywać poidła w dobrym stanie technicznym aby zapobiec rozlewaniu wody (zawilgocenie ściółki powoduje większą emisję amoniaku),
- po każdym cyklu produkcyjnym dokładnie czyścić kurniki (w celu utrzymania na wysokim poziomie higieny w niniejszych pomieszczeniach inwentarskich),
- podawać zwierzętom pożywienie z małą zawartością protein, co powoduje zmniejszoną emisję amoniaku,
- unikać wzbudzania obornika,
- prowadzić chów zgodnie z zaplanowaną ilością sztuk drobiu,
- wentylatory zapewniające wymianę powietrza w kurnikach poddawać okresowemu czyszczeniu,
- prowadzić nawożenie zgodnie z zasadami określonymi m. in. w Kodeksie Dobrej Praktyki Rolniczej oraz przepisach prawa.

2. Metody ochrony środowiska wodnego.

Ochrona środowiska wodnego obejmuje ochronę zasobów wodnych oraz ochronę jakości wód.

Ochrona zasobów wód polega na racjonalnym gospodarowaniu wodą i pomiarze zużycia wody, w tym: stosowaniu wydajnych systemów pojenia zwierząt (poidel smoczkowych) zapobiegającemu rozlewaniu wody, optymalnego systemu (mycia pomieszczeń wysokociśnieniowymi myjkami), rejestracji odczytów całkowitego poboru wody z wodomierzy.

Ochrona jakości wód realizowana jest przede wszystkim przez odpowiednie zabezpieczenia zastosowane w instalacji, ewentualne oczyszczanie ścieków oraz przestrzegania wymaganych warunków dla wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi w przypadku szczególnego korzystania z wód.

Duże znaczenie dla stanu jakości wód ma również stosowanie nawozów naturalnych zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej oraz przepisami ustawy o nawozach i nawożeniu.

Działalność prowadzona na terenie eksploatowanej instalacji Fermy Drobiu nie wiąże się z bezpośrednim oddziaływaniem na wody powierzchniowe. Ferma nie będzie ujmować wód powierzchniowych i zlokalizowana jest w znacznej odległości od wód powierzchniowych.

Potencjalnie pośrednie wystąpienie negatywnego oddziaływania na wody powierzchniowe może wystąpić w przypadku ewentualnego zanieczyszczenia gruntu lub wód gruntowych, wynikającego z rozszczelnienia podłóg kurników, zbiorników magazynowych ścieków itp.

Ścieki powstające z higienizacji budynków inwentarskich wytwarzane we wnioskowanej instalacji gromadzone są w szczelnych zbiornikach bezodpływowych do momentu rolniczego wykorzystania na gruntach rolnych zgodnie z planami nawożenia. Ścieki bytowe powstające w umywalkach w pomieszczeniach technicznych kurników oraz w węzłach sanitarnych zaplecza socjalnego również gromadzone są w bezodpływowym zbiorniku, a następnie

okresowo wywożone na urządzenia gminnej oczyszczalni ścieków przez odbiorcę posiadającego odpowiednie zezwolenia na transport nieczystości płynnych. Ścieki z terenu Fermi nie są odprowadzane bezpośrednio do zewnętrznych sieci kanalizacyjnych.

Wody opadowe i roztopowe z terenów utwardzonych ujęte są w system kanalizacji deszczowej i po oczyszczeniu w separatorze substancji ropopochodnych z osadnikiem wprowadzane są do ziemi (grunty własne Prowadzącego instalację – torfowisko na działce w Młynach), spełniając parametry określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 roku.

Metody ochrony jakości wód podziemnych w szczególności polegają na :

- kontroli szczelności posadzek w budynkach inwentarskich,
- kontroli szczelności zbiorników i kanalizacji ścieków bytowych i ścieków powstających z higienizacji budynków inwentarskich,
- kontroli szczelności zbiorników na odpady,
- natychmiastowym likwidowaniu stwierdzonych wycieków i nieszczelności,
- umieszczaniu pojemników na odpady na szczelnym utwardzonym podłożu,
- stosowaniu środków myjących i dezynfekcyjnych ulegających biodegradacji,
- dbaniu o zachowanie czystości terenu Fermi (zwłaszcza przy usuwaniu obornika z kurników), oraz natychmiastowe usuwanie zanieczyszczeń.

Ponadto, w związku z poborem znacznych ilości wód na potrzeby instalacji zintegrowanej głównym celem jest racjonalna gospodarka wodą, która na Fermie realizowana jest przez :

- wydajny system pojenia zwierząt (poidel smoczkowych) zapobiegający rozlewaniu wody,
- optymalny system mycia pomieszczeń wysokociśnieniowymi myjkami,
- rejestrację odczytów całkowitego poboru wody z odpowiednich wodomierzy.

3. Metody ochrony gleb na obszarach nawożonych nawozem naturalnym.

Odchody zwierzęce oraz ścieki pochodzące z higienizacji budynków inwentarskich zostaną zagospodarowane na polach odbiorców jako nawóz naturalny i gnojowica zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy o nawozach i nawożeniu oraz Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej – w związku z rolniczym wykorzystaniem odchody zwierzęce (obornik) - nie będą klasyfikowane jako odpad.

4. Metody ograniczania uciążliwości gospodarki odpadami.

Działania podejmowane w celu ograniczania ilości wytwarzanych w instalacji odpadów, obejmują:

- utrzymanie reżimu technologicznego w całym cyklu produkcyjnym (optymalne warunki chowu brojlerów ograniczają ilość upadków do minimum),
- bieżący i prewencyjny nadzór weterynaryjny,
- maksymalne wykorzystanie energii i surowców (poprzez stosowanie sprawnych technicznie maszyn i urządzeń oraz automatyzację i kontrolę procesu produkcyjnego),
- racjonalną gospodarkę opakowaniami po środkach myjących i dezynfekcyjnych,
- racjonalną gospodarkę energią i oświetleniem.

Działania podejmowane w celu ograniczania negatywnego oddziaływania na środowisko odpadów powstających w instalacji, obejmują:

- przeszkolenie pracowników w zakresie zagrożeń wynikających z niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi,
- wykonywanie czynności związanych z demontażem zużytych lamp (światłówek z zachowaniem najwyższej ostrożności – zapobieganie przedostaniu się niebezpiecznych substancji do środowiska),

- magazynowanie odpadów w sposób selektywny, zgodny z wymogami ustawy o odpadach (zabezpieczających przed oddziaływaniem odpadów na grunt i inne elementy środowiska),
- właściwe postępowanie z podstawowym odpadem na Fermie tj. padłymi sztukami zwierząt – nie dopuszcza się zakopywania ich na terenie upraw rolnych czy nawet nieużytków, gdyż mogłoby to spowodować skażenie mikrobiologiczne wód gruntowych i powierzchniowych. Odpady winny być magazynowane tak długo, na ile pozwalają ich właściwości, w warunkach, które zapobiegają powstawaniu zagrożenia dla zdrowia ludzi i zwierząt i przekazywane do unieszkodliwienia.

Wszystkie odpady z funkcjonowania instalacji zostaną zagospodarowane zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa.

Odpady będą przekazywane wyłącznie podmiotom, które posiadają zezwolenie właściwego organu ochrony środowiska na prowadzenie działalności w zakresie gospodarowania odpadami. Odbiorcom indywidualnym przekazywane mogą być wyłącznie odpady, które znajdują się na liście odpadów, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami.

Podstawowe odpady poprodukcyjne – zwierzęta padłe, będą systematycznie przekazywane wyspecjalizowanemu odbiorcy odpadów do unieszkodliwienia w zakładzie utylizacyjnym.

Powstające odpady są zbierane selektywnie. Miejsca magazynowania odpadów są zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych, zlokalizowane są w obiektach, posiadają utwardzoną powierzchnię. Odpady są magazynowane w sposób, który zapobiega ewentualnemu wydostaniu się odpadów i zanieczyszczeniu środowiska.

Kontrolę ilościową i jakościową wytwarzanych odpadów zapewnia ewidencja odpadów, prowadzona zgodnie z obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 roku w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1 973), w oparciu o karty ewidencji odpadu i karty przekazania odpadu.

Transport odpadów będzie prowadzony przez odbiorców, w sposób bezpieczny dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi, z zachowaniem obowiązujących przepisów.

Oddziaływanie na środowisko związane z wytwarzaniem odpadów będzie ograniczało się do terenu zajmowanego przez Fermę oraz zlokalizowanych tam miejsc gromadzenia odpadów.

Odchody zwierzęce zostaną zagospodarowane na polach odbiorców jako nawóz naturalny zgodnie z zasadami określonymi w przepisach ustawy o nawozach i nawożeniu oraz Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej – w związku z rolniczym wykorzystaniem nie będą klasyfikowane jako odpad.

5. Metody ograniczenia emisji hałasu.

Z uwagi na nie przekraczanie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku na sąsiednich terenach podlegających ochronie akustycznej z zabudową zagrodową, nie są potrzebne dodatkowe zabezpieczenia, ograniczające rozprzestrzenianie się emitowanego hałasu z terenu Fermi. Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112 ze zm.) poziom hałasu w środowisku dla terenów zabudowy zagrodowej – poziom hałasu od źródeł hałasu nie może przekroczyć poziomu $L_{AeqD} = 55$ [dB] dla pory dziennej oraz $L_{AeqN} = 45$ [dB] dla pory nocnej.

W celu ograniczenia emisji hałasu prowadzone są okresowe przeglądy instalacji wentylacyjnej. Poza tym w przedmiotowej Fermie zastosowano automatyczną regulację

pracy wentylatorów co powoduje skrócenie czasu ich pracy i włączanie wentylatorów tylko wtedy gdy jest to wymagane.

6. Metody zapewnienia efektywnej gospodarki materiałowo-surowcowej.

Materiały i surowce wykorzystywane na terenie Fermy Drobiu to przede wszystkim: mieszanki paszowe, woda, energia, słoma. Na terenie Fermy prowadzona jest ewidencja zużycia powyższych surowców.

Metody zapewnienia efektywnej gospodarki materiałowo-surowcowej są osiągane przede wszystkim poprzez efektywne karmienie zwierząt (technologia żywienia). Ma ono na celu dostarczanie wymaganej ilości składników energetycznych, niezbędnych aminokwasów i minerałów, makroelementów i witamin koniecznych do wzrostu i przybrania na wadze. Zastosowanie techniki redukcji wydalania składników pokarmowych (N i P) u drobiu polega na dopasowaniu dawek pokarmowych bardziej precyzyjnie do wymagań zwierząt w poszczególnych etapach rozwoju, co redukuje ilość azotu w odpadach powstających z niestrawionego lub katabolizowanego azotu, a który następnie jest wydalany z moczem. Proces ten polega na bilansowaniu faz karmienia, formułowaniu podstaw diety opartej na strawności/dostępności składników pokarmowych, użycie diet niskobiałkowych uzupełnianych aminokwasami oraz diet niskofosforowych wzbogaconych fitazą lub diet, w których zastosowano w paszy wysokostrawne nieorganiczne fosforany. Ponadto, zastosowanie pewnych dodatków paszowych, takich jak enzymy, może podnieść efektywność żywienia, a tym samym wprowadzić retencję związków pokarmowych (zatrzymywanie w ciele), co w konsekwencji zredukuje ilość związków pokarmowych wydalanych z odchodami.

Na Fermie proces podawania paszy i wody odbywa się w sposób zautomatyzowany, w sposób zapewniający właściwe i efektywne dozowanie zgodnie z programem żywienia (zgodnie z recepturą zalecaną przez producenta pasz i koncentratów oraz dostawcy stada produkcyjnego).

Ze względu na wykorzystanie wody w procesie chowu drobiu na Fermie Drobiu zastosowany został kropelkowy system pojenia, zapobiegający rozlewaniu wody na posadzkę kurnika. W systemie pojenia zainstalowana jest instalacja służąca do automatycznego i kontrolowanego podawania czystej wody na linii pojenia na każdym z obiektów hodowlanych. Wchodzące w jej skład elementy pozwalają na: odcinanie dopływu wody, pomiar ilości wypijanej przez ptaki wody, dokładne płukanie linii pojenia, a po podłączeniu dozownika – podawanie leków, szczepionek i witamin.

7. Metody zapewnienia efektywnej gospodarki energetycznej.

Wszystkie budynki wchodzące w skład kompleksu Fermy Drobiu zasilane są w energię elektryczną z sieci przedsiębiorstwa energetycznego. Stan urządzeń elektrycznych będzie kontrolowany okresowo.

Dla zapewnienia odpowiedniej temperatury i wilgotności wewnątrz kurników zainstalowane jest automatyczne sterowanie temperaturą, wilgotnością i wentylacją. Automatycznie sterowany jest program świetlny zapewniający odpowiednie oświetlenie pomieszczeń kurników.

XI. SPOSÓB MONITOROWANIA INSTALACJI ORAZ KONTROLA EKSPLOATACJI INSTALACJI OBJĘTEJ POZWOLENIEM.

1. Zakres i sposób monitorowania procesów technologicznych istotnych z punktu widzenia wymagań ochrony środowiska.

1.1. Monitoring efektywności i wykorzystania zasobów.

Efektywność wykorzystania zasobów można określić poprzez stosunek nakładów do jednostki uzyskanego efektu – produkcji. W procesie chowu brojlerów bezpośrednimi nakładami jest zużycie wody i pasz przez zwierzęta, zużycie energii (m.in. na potrzeby ogrzewania, oświetlenia, wentylacji) oraz zapewnienie właściwego stanu technicznego infrastruktury. Efektem wykorzystania zasobów jest przyrost masy zwierząt.

Na terenie Fermi Drobiu prowadzony jest stały nadzór nad prawidłowym przebiegiem procesu technologicznego oraz monitorowane jest zużycie materiałów i surowców produkcyjnych: woda, pasza.

Monitoring efektywności wykorzystania zasobów polega na prowadzeniu odpowiednich zapisów dotyczących:

- daty rozpoczęcia i zakończenia cyklu produkcji,
- rejestru dziennego zużycia paszy oraz jej składu,
- rejestru dziennego zużycia wody;
- obliczenia wskaźników wykorzystania paszy oraz wody dla prowadzonych cykli chowu,
- porównania obliczonych wskaźników wykorzystania paszy oraz wody dla prowadzonych cykli chowu,
- porównania obliczonych wskaźników z wartościami podanymi w dokumencie referencyjnym oraz z obliczonymi dla poprzednich cykli produkcji.

Zapisy prowadzone będą w formie trwałego rejestru.

1.2. Monitoring parametrów technicznych.

Monitoring parametrów technicznych powinien obejmować parametry prowadzonego procesu technologicznego oraz stan techniczny instalacji i infrastruktury towarzyszącej (w tym instalacji wodno-kanalizacyjnych, energetycznej, wentylacyjnej, ogrzewania itp.).

Monitoring procesu technologicznego będzie obejmował elementy procesu, które mogą mieć skutki w środowisku:

- monitoring obsady poszczególnych kurników oraz składu i ilości stosowanych do karmienia pasz,
- rejestrowanie zużycia poszczególnych mieszanek paszowych w skali całej Fermi na każdy cykl,
- szacowanie ilości obornika,
- ewidencja ilości padłych ptaków – dzienna ilość padłych brojlerów będzie odnotowywana w rejestrze, co umożliwi śledzenie stanu zdrowotnego ptaków.

Rejestracja wymienionych wyżej parametrów zużycia pasz pozwoli na określenie ładunku azotu oraz fosforu wnoszonego wraz z paszą, a tym samym ilości wymienionych pierwiastków w odchodach zwierząt oraz emisji azotu (amoniaku) do atmosfery.

W ramach monitoringu parametrów technicznych prowadzone będą działania:

- sprawdzenie instalacji elektrycznej,
- sprawdzenie sprawności wentylatorów,
- sprawdzenie sprawności czujników służących do pomiaru temperatury,

- sprawdzenie sprawności paszociągów dostarczających paszę,
- sprawdzanie sprawności nagrzewnic,
- pomiar poboru energii zasilającej wentylatory i oświetlającej pomieszczenia oraz utrzymanie instalacji elektrycznej w dobrym stanie – kontrola ta pozwala na wykrywanie i eliminowanie nadmiernego i nieracjonalnego jej zużycia,
- pomiar temperatury w pomieszczeniach,
- sprawdzanie stanu technicznego w szczelności urządzeń kanalizacyjnych.

Na przedmiotowej Fermie wszystkie urządzenia będą przechodzić regularnie przeglądy, będą czyszczone w celu sprawdzenia, osiągnięcia minimalizacji przeciążeń oraz uniknięcia zablokowania przepływu strumienia gazu lub cieczy. Osadzenie się zanieczyszczeń może spowodować znaczny spadek efektywności przekazywania ciepła. W ramach kontroli stanu technicznego będą prowadzone zapisy dotyczące przeprowadzanych napraw i działań konserwacyjnych oraz przeglądów.

2. Monitoring w zakresie ilości pobranej wody.

Ferma Drobiu zaopatrywana jest w wodę z zewnętrznej sieci wodociągowej - sieci gminnej. Z uwagi na znaczny pobór wód dla potrzeb technologicznych prowadzony będzie monitoring mający na celu:

- określenie ilości zużywanej wody na cele technologiczne dla Fermi,
- porównanie ilości zużytej wody ze wskaźnikami zawartymi w dokumencie referencyjnym,
- umożliwienie wykrywania anomalii w dobowych ilościach zużywanej wody i podejmowanie działań wyjaśniających i eliminujących nadmierne jej zużycie.

W celu monitorowania zużycia wody proponuje się prowadzić odczyty wodomierzy:

- raz na dobę (o stałej godzinie) wskazań wodomierzy na zasilaniu każdego z kurników,
- raz na miesiąc (ostatniego dnia każdego miesiąca) wskazań wodomierza przyłącza wodociągowego w celu dokonania bilansu pobranej i zużytej wody.

Zapisy z podaniem daty i godziny odczytu, adnotacją identyfikującą wodomierz i podpisem osoby dokonującej odczytu będą przechowywane w trwałych rejestrach co najmniej 5 lat.

3. Monitoring ścieków.

Ścieki powstające z higienizacji budynków inwentarskich wykorzystane są jako nawóz naturalny do bezpośredniego aplikowania do gruntu jak gnojowica. Wykorzystanie rolnicze ścieków pochodzących z higienizacji budynków inwentarskich odbywać się będzie w sposób i na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 10 lipca 2007 roku o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1 033 ze zm.) oraz będą one uwzględniane w corocznie opracowywanym i zatwierdzanym przez Okręgową Stację Chemiczno-Rolniczą planie nawożenia.

Monitoring ilości ścieków bytowych prowadzony będzie na podstawie faktur wystawianych za wywożenie ścieków na oczyszczalnię oraz przez porównanie tych ilości z ilością wody zużytej na ten cel. Zapisy podające datę wywozu, odbiorcę oraz objętość wywożonych ścieków będą przechowywane w trwałym rejestrze co najmniej 5 lat.

W przypadku odprowadzania wód opadowych i roztopowych do ziemi na gruntach własnych, monitoring ścieków będzie prowadzony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 roku w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz. U. z 2014 r., poz. 1 800).

4. Monitoring efektywności wykorzystania energii elektrycznej.

Na terenie Fermy Drobiu prowadzony będzie monitoring wykorzystania energii elektrycznej i ciepłej. W ramach monitoringu efektywności wykorzystania energii będą dokonywane odczyty zużycia energii elektrycznej i porównanie ich z wartościami podanymi w dokumencie referencyjnym BREF. Monitorowany będzie wskaźnik efektywności wykorzystania energii, stanowiący iloraz ilości zużytej energii oraz ilości sprzedanych sztuk drobiu.

Ponadto monitorowane będzie zużycia paliw – gazu płynnego, zasilającego nagrzewnice w kurnikach, w dużym stopniu zależne od warunków pogodowych w danym sezonie lub roku.

Monitoring efektywności wykorzystania energii na Fermie Drobiu obejmie:

- spisywanie ilości zużytej energii elektrycznej co 2 miesiące z faktur VAT dostawcy,
- analiza zużycia w odniesieniu do wielkości zużycia z poprzednich miesięcy/cykli,
- obliczanie efektywnego rocznego zużycia energii i kosztów jej zakupu,
- analiza zużycia paliw – gazu płynnego w oparciu o faktury wystawiane przez dostawcę paliwa.

Kontrola zużycia energii pozwala na wykrywanie i eliminowanie nadmiernego i nieracjonalnego jej zużycia oraz uzyskiwanie informacji o jej szacowanym zapotrzebowaniu w przeszłości.

5. Zakres i sposób monitorowania emisji do powietrza.

Monitoring emisji substancji wprowadzanych do powietrza prowadzony będzie w oparciu o obliczenia według faktycznego zużycia paszy, wody, energii i paliw.

W celu monitoringu emisji uwolnień substancji do powietrza Ferma corocznie w terminie do 31 marca będzie przedkładać do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Bydgoszczy pismo zawierające wyliczenia uwalnianych substancji w tym m.in. metanu, podtlenku azotu, i amoniaku do powietrza wraz z określeniem sposobu pozyskania informacji i zastosowanej metody obliczeń. W przypadku przekroczeń obowiązujących wartości progowych dla uwolnień i transferów zanieczyszczeń oraz transferów odpadów określonych w rozporządzeniu nr 166/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z 18.01.2006 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Rejestru Uwalniania i Transferu Zanieczyszczeń, Ferma ma obowiązek złożenia sprawozdania przy pomocy aplikacji POL_PRTR do Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie.

Obliczana w sprawozdaniach emisja amoniaku opierać się będzie na metodzie „bilansu białka”, gdzie parametrami wyjściowymi do obliczeń jest faktyczne zużycie pasz, zawartość białka w paszy, wielkość produkcji obornika, zawartość azotu w oborniku – zgodnie z poradnikiem metodycznym w zakresie PRTR dla instalacji dla intensywnego chowu i hodowli drobiu oprac. ATMOTERM Warszawa 2009 r. Obliczenia te pozwalają na dokładne określenie rzeczywistej emisji amoniaku z terenu Fermy.

Prowadzona coroczna ewidencja, zawierająca informację o ilości i rodzajach gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza oraz informację o wysokości należnych opłat za korzystanie ze środowiska będzie według obowiązujących przepisów prawa ochrony środowiska.

6. Monitoring w zakresie emisji hałasu.

Raz na dwa lata należy przeprowadzić okresowe pomiary hałasu w środowisku w punktach pomiarowych ze szczególnym uwzględnieniem terenów zabudowy zagrodowej zgodnie z metodyką referencyjną podaną w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia

30 października 2014 roku w sprawie wymagań w zakresie prowadzenia pomiarów wielkości emisji oraz pomiarów ilości pobieranej wody (Dz. U. z 2014 r., poz. 1 542).

Pomiary należy przeprowadzać z uwzględnieniem lokalizacji sąsiedniej zabudowy chronionej przed hałasem, tj. zabudowy zagrodowej i wielorodzinnej we wsi Młyny, w godzinach dziennych i nocnych. Wyniki okresowych pomiarów należy ewidencjonować w formie pisemnej (sprawozdania z pomiarów hałasu) i przekazywać służbom ochrony środowiska.

7. Ewidencja wytwarzanych, poddanych odzyskowi i unieszkodliwianych odpadów.

Ewidencja jakościowa i ilościowa odpadów wytwarzanych na Fermie prowadzona będzie na bieżąco w oparciu o wytyczne zawarte w obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa. Ewidencja winna obejmować sposoby gospodarowania odpadami a także dane o ich pochodzeniu i miejscu przeznaczenia. Wzory dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów określają przepisy rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 grudnia 2014 roku w sprawie wzorów dokumentów stosowanych na potrzeby ewidencji odpadów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1 973).

Ewidencję wytwarzanych odpadów na Fermie należy prowadzić z zastosowaniem następujących dokumentów:

- 1) karty ewidencji odpadów, prowadzonej dla każdego rodzaju odpadu odrębnie,
- 2) karty przekazania odpadu.

Ewidencja prowadzona będzie pisemnie lub w systemie informatycznym.

Corocznie (do 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy) sporządzone i przekazywane będzie marszałkowi województwa właściwemu ze względu na miejsce wytwarzania odpadów, sprawozdanie o wytwarzanych odpadach i gospodarowaniu odpadami, które wprowadzane będzie do Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami, jednak do momentu utworzenia BDO, sporządzane będzie zbiorcze zestawienie danych o rodzaju i ilości odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Sporządzone na potrzeby ewidencji odpadów dokumenty będą przechowywane przez okres 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym je sporządzono.

8. Zasady gromadzenia i przekazywania wyników monitoringu.

Zgodnie z art. 147 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r., poz. 1 232 ze zm.) prowadzący instalację jest zobowiązany do okresowych pomiarów wielkości emisji i pomiarów ilości pobieranej wody oraz do ewidencjonowania wyników przeprowadzonych pomiarów oraz ich przechowywania przez 5 lat od zakończenia roku kalendarzowego, którego dotyczą.

Wyniki pomiarów emisji w poszczególnych komponentach środowiska będą ewidencjonowane i przechowywane w siedzibie władającego instalacją w formie trwałych rejestrów, wykorzystane do sporządzania wymaganych prawem sprawozdań oraz udostępniane jednostkom kontrolującym.

XII. Prowadzący instalację zobowiązany jest:

1. w zakresie sposobów osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska jako całości, do spełniania wymagań, przy których określaniu uwzględnia się w szczególności:

- a) zapewnienie efektywnej gospodarki materiałowo-surowcowej,
- b) zapewnienie efektywnej gospodarki energetycznej,
- c) nadzór nad stanem technicznym kanalizacji sanitarnej i zbiorników wybieralnych na ścieki,
- d) nadzór nad stanem technicznym pojemników i pomieszczeń na odpady,

- e) utrzymywanie czystości na odkrytym terenie Fermy Drobiu,
- f) nadzór nad stanem technicznym silosów paszowych,
- g) prowadzenie rejestru zdarzeń mogących stworzyć zagrożenie środowiskowe,
- h) stosowanie substancji o niskim potencjale zagrożeń,
- i) wykorzystywanie porównywalnych procesów i metod, które zostały skutecznie zastosowane w skali przemysłowej,
- j) postęp naukowo-techniczny.

2. w zakresie gospodarki wodno-ściekowej do:

- a) racjonalnego zużycia pobieranej wody z eliminowaniem powstających wycieków a szczególnie tych które mają wpływ na wilgotność ściółki,
- b) prowadzenia systematycznych pomiarów ilości doprowadzanej wody i wywożonych ścieków z ich odnotowywaniem w rejestrze.

3. w zakresie gospodarki odpadami do:

- prowadzenia ewidencji ilościowej i jakościowej wytwarzanych odpadów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa,
- przestrzegania zasady, że odbiorcą odpadów niebezpiecznych i innych niż niebezpiecznych może być tylko podmiot gospodarczy, który posiada aktualne zezwolenie organu właściwego ze względu na miejsce gospodarowania odpadami oraz stosowne zezwolenia na transport.

4. w przypadku planowanych zmian w instalacjach uprawniony zobowiązany jest do postępowania zgodnie z wymaganiami określonymi w art. 214 i 215 ustawy – Prawo ochrony środowiska.

5. stosowania zasad efektywnego wykorzystania energii

Efektywne wykorzystanie energii należy zapewniać między innymi poprzez prowadzenie okresowych ocen stanu technicznego urządzeń produkcyjnych zużywających media energetyczne oraz analizę możliwości ich wymiany na bardziej energooszczędne. Wymagana jest również bieżąca analiza wskaźników zużycia energii.

6. w zakresie ochrony gleby, ziemi i wód gruntowych do:

- a) prowadzenia w terminach określonych dla przeglądów okresowych obiektów budowlanych zgodnie z ustawą z dnia 07 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. 2013 r., poz. 1 409 ze zm.), oceny stanu technicznego urządzeń zabezpieczających glebę, ziemię i wody gruntowe przed zanieczyszczeniem,
- b) dokonania, nie później niż przy pierwszym przeglądzie stanu technicznego instalacji wykonanym po roku 2015, oceny ryzyka emisji do gleby, ziemi i wód gruntowych substancji powodujących ryzyko, które mogą znajdować się na terenie instalacji służącej do chowu drobiu w związku z eksploatacją instalacji, w tym możliwości wystąpienia historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi z udziałem tych substancji. O wynikach oceny należy poinformować Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego oraz Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska nie później niż w terminie 30 dni od dnia jej zakończenia,
- c) w przypadku stwierdzenia występowania substancji powodujących ryzyko, do sporządzenia, prowadzenia i bieżącego aktualizowania rejestru substancji powodujących ryzyko, o jakich mowa w art. 3 pkt 37a ustawy – Prawo ochrony środowiska, wytwarzanych, wykorzystywanych, uwalnianych lub transportowanych w związku z eksploatacją instalacji.

XIII. POSTĘPOWANIE W CZASIE AWARII.

Na wypadek wystąpienia sytuacji awaryjnych związanych z:

1. masowym padnięciem stada (choroba stada) - Prowadzący instalację zobowiązany jest do niezwłocznego powiadomienia Powiatowego Lekarza Weterynarii w Mogilnie i ściśle realizację procedury określaną dla nadzwyczajnych przypadków w tym zakresie,
2. pożarem – Prowadzący instalację zobowiązany jest postępować zgodnie z przyjętą procedurą opracowaną na wypadek sytuacji awaryjnych.

XIV. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAKOŃCZENIA EKSPLOATACJI INSTALACJI.

W przypadku zakończenia eksploatacji instalacji objętej pozwoleniem wszystkie obiekty i urządzenia winny być zlikwidowane zgodnie z wymaganiami obowiązującego prawa, w szczególności wynikającymi z przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku Prawo budowlane (Dz. U. 2013 r., poz. 1409 ze zm.) oraz z przepisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232 ze zm.) i ustawy dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (Dz. U. z 2013 r. poz. 21).

XV. ZAŁĄCZNIKI.

Integralną częścią niniejszej decyzji jest wniosek o wydanie pozwolenia zintegrowanego dla

_____ wraz z załącznikami oraz składane uzupełnienia i wyjaśnienia do wniosku w trakcie postępowania administracyjnego.

XVI. TERMIN WAŻNOŚCI POZWOLENIA.

Pozwolenia zintegrowanego udziela się na czas nieoznaczony, od dnia w którym decyzja stała się ostateczna.

Pozwolenie podlega cofnięciu lub ograniczeniu bez odszkodowania w przypadkach gdy nastąpią zmiany w najlepszych dostępnych technikach pozwalające na znaczne zmniejszenie emisji bez powodowania nadmiernych kosztów, lub gdy będzie to wynikało z potrzeby dostosowania eksploatacji instalacji do zmian przepisów o ochronie środowiska.

XVII. CZĘSTOTLIWOŚĆ ANALIZY WYDANEGO POZWOLENIA.

Analiza wydanego pozwolenia będzie przeprowadzona przed upływem 5 lat od daty jego wydania.

XVIII.

odpowiedzialne jest za ewentualne szkody wynikłe z nieprawidłowego wykonania orzeczeń niniejszej decyzji.

Uzasadnienie

_____ wystąpiło do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu - Departamentu Środowiska z wnioskiem o wydanie pozwolenia zintegrowanego na prowadzenie instalacji – Fermy Drobiu zlokalizowanej w miejscowości Młyny, gmina

Strzelno, powiat mogileński. Przedmiotem postępowania objęta została instalacja chowu drobiu, która zgodnie z klasyfikacją podaną w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 sierpnia 2014 roku w sprawie rodzajów instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości (Dz. U. z 2014 r., poz. 1 169) określona jest w punkcie 6 ppkt 8 lit. (a) jako „chów lub hodowla drobiu o więcej niż 40 000 stanowisk”.

Instalacja zaliczana jest również do przedsięwzięć mogących potencjalnie oraz zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 2013 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 817 ze zm.):

§ 2 ust. 1 pkt 51 „chów lub hodowla zwierząt w liczbie nie mniejszej niż 210 dużych jednostek przeliczeniowych inwentarza (DJP – przy czym za liczbę DJP przyjmuje się maksymalną możliwą obsadę inwentarza); współczynniki przeliczeniowe sztuk zwierząt na DJP są określone w załączniku do rozporządzenia”.

Przedmiotowa instalacja zlokalizowana jest na terenie działki o numerze ewidencyjnym 11 obręb Młyny nr 0016, gmina Strzelno.

W przedmiotowej instalacji prowadzony jest chów brojlerów kurzych systemem ściółkowym w ilości maksymalnej 160 000 stanowisk dla brojlerów dorosłych (640 DJP). Podstawowym procesem technologicznym jest produkcja brojlerów, która prowadzona jest w czterech budynkach inwentarskich (kurnikach). Czas trwania jednego cyklu procesu produkcji brojlerów – od zasiedlanych kurcząt jednodniowych – trwa około sześciu tygodni życia ptaków, do maksymalnej wagi końcowej jednego brojlera około 2,3-2,5 kg i obejmuje 6 powtarzających się cykli w ciągu roku w poszczególnych kurnikach.

Przedmiotowa instalacja należy do instalacji nowo budowanych, której zgodnie z art. 201 ust 1 i ust 2 ustawy Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1 232 ze zm.) funkcjonowanie, ze względu na rodzaj i skalę prowadzonej w niej działalności, może powodować znaczne zanieczyszczenie poszczególnych elementów przyrodniczych albo środowiska jako całości. Budowę Fermy Drobiu rozpoczęto w roku 2013, natomiast jej zakończenie przewiduje się na rok 2015. Wobec powyższego, zgodnie z art. 71 ust. 1 i ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r. poz. 1 235 ze zm.) wymagana jest decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach dla planowanego przedsięwzięcia mogącego zawsze znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z powyższym, zgodnie z art. 184 ust. 4 pkt 4 ustawy Prawo ochrony środowiska do wniosku o wydanie pozwolenia zintegrowanego dołączona została decyzja Burmistrza Strzelna z dnia 21 czerwca 2011 roku znak OŚ-6220-02/11 o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięcia polegającego na: budowie fermy drobiu – czterech budynków inwentarskich do chowu brojlerów o obsadzie 4 x 35 000 sztuk (560 DJP), na działce nr 11, obręb Młyny, gmina Strzelno oraz decyzja Burmistrza Strzelna z dnia 10 listopada 2011 roku znak RR.6730.60.2011 o warunkach zabudowy dla inwestycji polegającej na budowie czterech kurników, budynku gospodarczego, budowie ekologicznego szamba oraz indywidualnego zjazdu z drogi powiatowej (działki nr 194) na działce o nr. ewid. 11, położonej w miejscowości Młyny, obręb Młyny, gmina Strzelno (zmieniona decyzją Burmistrza Strzelna z dnia 04 kwietnia 2012 roku znak RR.6730.60.2011) oraz decyzja Starosty Mogileńskiego z dnia 13 lipca 2012 roku znak AB.6740.155.2012 zatwierdzająca projekt budowlany i udzielająca pozwolenia na budowę.

Wstępna procedura podjęta pod względem oceny kompletności wniosku pod względem formalnym wykazała, że spełnia on wymagania określone w przepisach ustawy Prawo ochrony środowiska.

Wnioskodawca pismem z dnia 30 kwietnia 2014 roku znak ŚG-IV.7222.3.2014.AK został poinformowany o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie wydania decyzji - pozwolenia zintegrowanego dla wnioskowanej instalacji chowu drobiu – brojlera kurzego zlokalizowanej w miejscowości Młyny, gmina Strzelno, powiat mogileński.

Wnioskodawca pismem z dnia 19 listopada 2014 roku znak ŚG-IV.7222.3.2014.AK został wezwany do uzupełnienia wniosku pod względem merytorycznym, zgodnie z art. 208 znowelizowanej ustawy Prawo ochrony środowiska. W trakcie prowadzonego postępowania administracyjnego wniosek został uzupełniony o niezbędne informacje zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Zawiadomieniem z dnia 30 kwietnia 2014 roku znak ŚG-IV.7222.3.2014.AK podano do publicznej wiadomości informację o wszczęciu postępowania administracyjnego oraz zamieszczeniu w publicznie dostępnym wykazie danych o wniosku złożonym przez

o udzielenie pozwolenia zintegrowanego dla instalacji chowu drobiu – brojlera kurzego zlokalizowanej w miejscowości Młyny, gmina Strzelno oraz poinformowano o możliwości składania uwag i wniosków w formie pisemnej, ustnej do protokołu oraz za pomocą środków komunikacji elektronicznej w terminie 21 dni od podania niniejszej informacji do publicznej wiadomości. Zawiadomienie to podano do publicznej wiadomości na tablicach ogłoszeń Urzędu Miasta i Gminy Strzelno, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w Toruniu – Departamentu Środowiska, Fermy Drobiu w miejscowości Młyny, gmina Strzelno a także na stronie internetowej www.bip.kujawsko-pomorskie.pl Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. W oznaczonym terminie nie wniesione zostały do prowadzonej sprawy żadne uwagi i wnioski.

W trakcie prowadzonego postępowania dokonano szczegółowej analizy wniosku pod względem warunków funkcjonowania instalacji, warunków wprowadzania substancji i energii do środowiska, a także porównano spełnianie wymogów stosowania najlepszej dostępnej techniki w zakresie metod, technologii i innych technik zapobiegania, ograniczania lub minimalizacji oddziaływania instalacji na środowisko z wymogami najlepszej dostępnej techniki BAT.

Rozpatrując warunki wprowadzania gazów i pyłów do powietrza z instalacji objętej pozwoleniem, uznać należy, że emitowane wielkości zanieczyszczeń z instalacji nie powodują przekroczenia poziomów odniesienia. Wykazane zostało, że dotrzymane są warunki określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87). Biorąc pod uwagę rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 roku w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r., poz. 1 031) oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010 roku w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2010 r. Nr 16, poz. 87), przeprowadzona została symulacja obliczeniowa rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu. Wykonane obliczenia rozprzestrzeniania się substancji w powietrzu wykazały, że emisja substancji z Fermy Drobiu nie powoduje przekroczeń standardów jakości środowiska, wartości odniesienia oraz standardów emisyjnych. Instalacja dotrzymuje warunki określone w art. 141 i art. 144 ustawy Prawo ochrony środowiska.

W związku z zastosowanym rozwiązaniem konstrukcyjnym, nie występuje emisja pyłów z silosów na paszę do powietrza atmosferycznego.

Monitoring emisji substancji wprowadzanych do powietrza oparto według faktycznego zużycia paszy, wody, energii i paliw, uwzględniając obsadę brojlerów w poszczególnych kurnikach. W związku z powyższym w decyzji nie nałożono dodatkowych obowiązków w tym przedmiocie uznając również, że nie zachodzi potrzeba ich rozszerzenia w oparciu o ogólny dokument referencyjny BAT w zakresie monitoringu (2003). Potrzeba zmiany

pozwolenia w aspekcie monitoringu podlegać będzie ocenie po określeniu konkluzji BAT lub po zakończeniu rewizji BREF w zakresie monitoringu, w postępowaniu prowadzonym na podstawie art. 215 ustawy – Prawo ochrony środowiska.

Odstąpiono od wymogu monitorowania wielkości emisji gazów i pyłów do powietrza w drodze pomiarów na emitorach, w tym odstąpiono od wymogu montażu króćca pomiarowego wraz ze stanowiskiem do tych pomiarów. Wniosek uzasadniono możliwością określenia emisji w sposób obliczeniowy oraz brakiem technicznym do przygotowania odpowiedniego, zgodnego z wytycznymi PN stanowiska do pomiaru wielkości emisji gazów i pyłów wprowadzanych do powietrza.

Podstawową normą określającą wymagania ogólne dla stanowisk pomiarowych emisji zanieczyszczeń emitowanych do powietrza z urządzeń technicznych i instalacji technologicznych jest norma PN-Z-04030-7 z grudnia 1994 roku. *Ochrona czystości powietrza. Badania zawartości pyłu. Pomiar stężenia i strumienia masy pyłu w gazach odlotowych metodą grawimetryczną.* Zgodnie z zapisami punktu 4.1 powyższej normy, określającego wymagania dla przekrojów pomiarowych – stanowisko do pomiarów emisji wymaga prostego odcinka pomiarowego o długości minimum 5 średnic hydraulicznych emitora przed przekrojem pomiarowym i o długości min 2 średnic hydraulicznych emitora za przekrojem pomiarowym.

Dla emitorów dachowych o średnicy $d=0,63$ m zamontowanych na kurnikach NR-1 – NR-4 na wysokości $h=7,2$ m (gdzie długość komina wynosi 0,5 m), budowa stanowiska pomiarowego spełniającego w/w wymagania z bezpiecznym podejściem jest technicznie niemożliwa. Wymagałoby to zmiany konstrukcji lekkich, dwuspadowych dachów budynków inwentarskich i przebudowy sprawnie funkcjonującego systemu wentylacyjnego tj. podwyższenia wylotów wentylacyjnych o około 4 m do góry.

Dla emitorów szczytowych o średnicy $d=1,38$ m zamontowanych na kurnikach NR-1 – NR-4, usytuowanych na wysokości $h=2,0$ m, budowa stanowiska pomiarowego z bezpiecznym podejściem jest również technicznie niemożliwa. Wymagałaby ona przebudowy sprawnie funkcjonującego systemu wentylacyjnego (wentylatorów szczytowych na ścianach kurników) i wykonania 7 m poziomego odcinka kanału pomiarowego ustawionego na konstrukcji, którego wymiary i lokalizacja wchodziłyby na drogę technologiczną, zaburzając układ funkcjonalny wokół budynków inwentarskich uniemożliwiając tym samym normalne użytkowanie Fermy.

Za zgodny z przepisami ustawy z dnia 14 grudnia 2012 roku (Dz. U. z 2013 r., poz. 21 ze zm.) tut. organ uznał przedstawione przez stronę wnioskującą sposób postępowania i zagospodarowania odpadów powstających w związku z eksploatacją instalacji. Wszystkie odpady magazynowane są w sposób selektywny, zabezpieczający przed zanieczyszczeniem środowiska, w specjalnie wydzielonych do tego miejscach. Odpady są magazynowane w celu zebrania odpowiedniej ilości przed transportem do miejsc wykorzystania, odzysku lub unieszkodliwiania. W zależności od docelowego sposobu wykorzystania, odzysku lub unieszkodliwiania wytworzonych odpadów są one przekazywane wyłącznie podmiotom, które posiadają zezwolenia, koncesje bądź wpis do rejestru, chyba że działalność taka nie wymaga uzyskania decyzji lub wpisu do rejestru zgodnie z art. 27 ust 2 ustawy o odpadach.

Z uwagi na brak badań monitorujących poziom hałasu w rejonie Fermy Drobiu, przyjęto poziom dźwięku (stan klimatu akustycznego), zgodnie z wartościami określonymi w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz. 112 ze zm.) tj. 55 dB(A) w porze dziennej (6^{00} - 22^{00}) oraz 45 dB(A) w porze nocnej (22^{00} - 6^{00}) jak dla „terenów zabudowy zagrodowej” oraz „terenów zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego”. Obliczenia wykazały, iż poza granicami terenu Fermy Drobiu

zostaną dotrzymane dopuszczalne poziomy hałasu, określone w ww. rozporządzeniu tj. 55 dB w porze dnia i 45 dB w porze nocy.

Zaopatrzenie w wodę odbywa się na poborze z zewnętrznej gminnej sieci wodociągowej w ilości rocznej około 12 107 m³.

Ścieki bytowe powstają niezależnie od warunków pracy Fermy Drobiu w ilości rocznej około 29,5 m³/rok. Systemem kanalizacji odprowadzane są do jednego, szczelnego, wybieralnego zbiornika bezodpływowego o pojemności 4 m³, zlokalizowanego przy budynku technicznym, a następnie okresowo odbierane kołowym transportem asenizacyjnym przez wyspecjalizowaną firmę i wywożone na urządzenia gminnej oczyszczalni ścieków na podstawie pisemnie zawartej umowy.

Ścieki powstające z higienizacji budynków inwentarskich w ilości rocznej około 192 m³ traktowane są jako wody zużyte, przeznaczone w szczególności na cele gospodarcze, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 lutego 2015 roku Prawo wodne. Ponieważ skład chemiczny tych ścieków i ich właściwości są takie, jak gnojowicy – wykorzystywane są one jako nawóz naturalny do bezpośredniego aplikowania do gruntu, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 lipca 2007 roku o nawozach i nawożeniu.

Wody opadowe i roztopowe z nawierzchni utwardzonych i narażonych na zanieczyszczenia dróg wewnętrznych oraz parkingu i placu manewrowego, ujęte w systemie kanalizacji deszczowej wyposażonej w separator substancji ropopochodnych, wprowadzane są do ziemi (grunty własne prowadzącego instalację – torfowisko na działce w Młynach). Jest to traktowane zgodnie z przepisami ochrony środowiska jako szczególne korzystanie z wód i w związku z tym uregulowane zostanie odrębnym pozwoleniem wodnoprawnym. Wody opadowe i roztopowe pochodzące z dachów budynków odprowadzane są powierzchniowo poprzez spływ na tereny zielone lub poprzez drenaż rozsączający przy kurnikach do ziemi.

Wytwarzany na Fermie Drobiu w procesie pojedynczego cyklu produkcyjnego obornik, stanowiący mieszaninę słomy i odchodów drobiu (pomiotu kurzego) jest usuwany z kurników i zbywany w całości okolicznym rolnikom do rolniczego wykorzystania jako pełnowartościowy nawóz naturalny na podstawie pisemnie zawartych umów. W związku z powyższym, prowadzący instalację będzie postępował zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 lipca 2007 roku o nawozach i nawożeniu (Dz. U. z 2007 r. Nr 147, poz. 1 033 ze zm.).

W przedmiotowym pozwoleniu zintegrowanym odstąpiono od określenia sposobów ograniczania oddziaływań transgranicznych na środowisko, z uwagi na to, że lokalizacja instalacji i parametry emitorów oraz wielkość i charakter emisji zanieczyszczeń do powietrza z instalacji nie stwarzają żadnych możliwości powstawania oddziaływań transgranicznych.

Mając na względzie ustanowienie w ustawie – Prawo ochrony środowiska, z dniem 5 września 2014 r., nowych uregulowań systemowych, odnoszących się do ochrony powierzchni ziemi, według zmienionej definicji określonej w art. 3 pkt 25 ustawy – Prawo ochrony środowiska, do pozwolenia włączono również dodatkowe wymagania zapewniające ochronę gleby, ziemi i wód gruntowych. Nałożone obowiązki mają charakter przygotowawczy względem ustawowego obowiązku, ciężącego na prowadzącym instalację, ustalenia istnienia obowiązku sporządzania raportu początkowego, o jakim mowa w art. 208 ust. 2 pkt 4 lit. a ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz w art. 29 ust.1 noweli z dnia 11 lipca 2014 r. do tej ustawy lub też obowiązku sporządzenia procedur systematycznej oceny ryzyka zanieczyszczenia powierzchni ziemi substancjami powodującymi ryzyko. Obowiązki te będą miały rozwinięcie po wejściu w życie rozporządzenia w sprawie oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi, o jakim mowa w art. 101 ust. 5 ustawy – Prawo ochrony środowiska, które zastąpi dotychczasowe przepisy o standardach jakości gleby i ziemi. Ponieważ na podstawie obowiązujących przepisów nie jest możliwe dokonanie oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi substancjami powodującymi ryzyko, obowiązek dokonania oceny ryzyka ukierunkowano na okoliczności: posługiwanie się substancjami

powodującymi ryzyko, ryzyko ich uwolnienia w związku z eksploatacją instalacji i zakresem istniejących zabezpieczeń lub też w związku ze stanem technicznym urządzeń zabezpieczających. Termin oceny ryzyka, jako podstawy pod ustalenie obowiązku sporządzania raportu początkowego lub remediacji historycznych zanieczyszczeń powierzchni ziemi, celem zapewnienia kompleksowości i dogodności analizy, połączono z terminami przeglądów okresowych wykonywanych na podstawie ustawy – Prawo budowlane.

Odnosząc się do oddziaływania instalacji objętej pozwoleniem na środowisko, stwierdzić należy, że przedmiotowa instalacja spełnia wymagania niezbędne do udzielenia pozwolenia zintegrowanego.

W związku z powyższym orzeczono jak w osnowie pozwolenia.

Pouczenie

Od niniejszej decyzji służy stronie odwołanie do Ministra Środowiska w Warszawie, ul. Wawelska 52/54 za pośrednictwem Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego w terminie czternastu dni od dnia doręczenia decyzji stronie.

z im. Marszałka
Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Majgorz Walter (1)
Dyrektor Departamentu Środowiska

Otrzymują za zwrotnym potwierdzeniem odbioru:

2. a/a – Biuro Baz Danych i Kontroli Opłat Środowiskowych
3. a/a x 2 egz.

Do wiadomości otrzymują za zwrotnym potwierdzeniem odbioru:

1. Urząd Miasta i Gminy Strzelno
ul. Cieślewicza 2, 88-320 Strzelno
2. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gdańsku
ul. Rogaczewskiego 9/19, 80-804 Gdańsk
3. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Bydgoszczy
ul. Piotra Skargi 2, 85-018 Bydgoszcz
4. Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza
ul. Powstańców Wielkopolskich 6, 85-090 Bydgoszcz
5. Ministerstwo Środowiska
Departament Ochrony Środowiska - wersja elektroniczna
pozwolenia.zintegrowane@mos.gov.pl

Zgodnie z art. 6 oraz załącznikiem część III pkt 40 ppkt 2 ustawy z dnia 16 listopada 2006 roku o opłacie skarbowej (Dz. U. z 2012 r. poz. 1 282 ze zm.) od wydania przedmiotowej decyzji pobrano opłatę skarbową w wysokości 506,00 zł (pięćset sześć złotych 00/100). Opłata została wniesiona na konto Urzędu Miasta Torunia – Bank Millennium 37 1160 2202 0000 0000 8344 0799 (w aktach dowód wpłaty).